

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Egész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Sárospatai Csónakázó-Egylet,
Sátorlajuhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A svéd gimnasztika tulértékelése.

Mint minden más egyébnek, úgy a testnevelés ügyének is megvan a maga természetes fejlődése.

Az elfogulatlan szakember, kinek a reája bizott ifjuság testi nevelése szíven fekszik, nem ragaszkodik feltétlen a régi hagyományokhoz csak azért, hogy a fejlődést, a haladást megakassza. Ha újat lát és azt az ifjuság érdekében jónak tartja, szívesen alkalmazza.

Mégis, ha az új dolgok iránt egyesek részben csak azért lelkesednek, mert újak és irántuk való rajongásuk folytán a régi jók sutbadobásával a fejlődést ez irányba terelik és irányítják, egyenesen kötelesség e rajongókkal szemben az általuk csalhatatlannak s egyedül üdvöztetőnek hirdetett új rendszer hibáira rámutatni s azt a maga kellő értékére leszállítani. Hogy az ilyen új áramlat ellen való szembeállítás háládatlan munka, az bizonyos, mert a maradiság bélyegét sütik rá az ellenkező álláspont elfoglalójára.

Nehogy bárki is azt higgye rólam, hogy én a svéd gimnasztikát egyáltalán elvetem s mert a maradiság bélyegét már eleve is el akarom háritani magamtól, jó, ha megemlítem, hogy a svédek gimnasztikai rendszerét én is-

merttettem először, amikor egyuttal nagy örömmönnel adtam kifejezést, hogy e rendszer jó és elfogadható dolgaival eddigi rendszerünket kiegészítve és tökéletesítve, többé mi sem állja utját annak, hogy a nagy nemzetközi versenyeken a sportok minden fájában, tehát a tornában is, föl ne vehessük a versenyt.

E tényt csak azért említem meg, hogy mindenkit meggyőzzek arról, hogy a haladásnak s a modern eszméknek mindig híve voltam és vagyok s ezzel mostani söráimnak is kellő súlyt biztosítsak.

A svéd gimnasztikának középiskolákban való tanítását Apponyi Albert gróf minisztersége idejében rendelték el. Hogy az ötletszerűen elrendelt módszerről addig is, amíg részünkre kurzust tartanak, valamennyire tájékozottak legyünk, a kormány által e módszer tanulmányozására kiküldött bizottság egyik tagja, Ottó József dr., e rendszert úgy elméletileg, mint gyakorlatilag elmagyarázta és bemutatta.

Későbbben egy svédországi szakember által a budapesti tornatanárok részére s még későbbben a vidékiek részére is megtartották e rendszert teljesen megismertető kurzusokat. A Svédországban kint járt lelkes tornatanárok: Ottó dr., Bernáth, Kmetykó, Preiszner, Ujhelyi

pedig a szaklapokban több ízben ismertették e rendszert s fejtegették annak előnyeit és hátrányait.

Minden megtörtént tehát arra nézve, hogy e rendszert teljesen megismerjük s azt az eddigi rendszerünkbe beleillesztve, helyes és céltudatos irányban vezethessük és irányíthassuk ifjúságunk testi nevelését.

Négy éves tanításunk azonban meggyőződött bennünket arról, hogy a svéd torna-rendszerét — bár vannak egyes jó dolgai, melyeknek a különféle törzsfeszítő és lélegzési gyakorlatai — a maga egészében a legvégtetesebb hiba lenne a mi fiaink részére átvenni. Egyes gyakorlatai, különösen a kis fiúk és lányok tornáztatásánál, bár igen jó hatásúak és így nélkülözhetetlenek, de a fejlettebb fiuknak és felnőtteknek az unalmássáig egyhangúak és amennyiben intenzivebb testi munkára alkalmat nem nyújtanak, nem szeretik azt.

Rendszerük egyhangúságát a svédok is belátják s ujabban német rendszerű szergyakorlatokkal és angol szabadtéri sportokkal egészítik ki s tornászaiuk szemmel láthatólag csakis ezekben való gyakorlás közben élénkülnek és frissülnek föl.

A mi magyar testnevelési rendszerünknek — amint azt már a testnevelési kongresszuson tartott felolvasásomban is hangoztattam — a német, az angol és a svéd rendszerek okos keverékéből kell kialakulnia. Mindegyik rendszerből kiválasztván a mi vérmérsékletünknek legmegfelelőbbet, így egy igazán céltudatos rendszert alakíthatunk magunknak.

A magyarok lobbanékony, buzgó hazaszeretete s a haza iránt való áldozatkészsége közismert, de nem annyira sovinszta és állandó, mint a svédké. Hogy a svédok az eddigi olimpiádon feltűntek, azt ne a rendszerük tökéletességének, de eme már gyermekkorukban beplántált erős és sovinszta hazaszeretetüknek tulajdonítsuk.

A svédok — ha egy ilyen olimpiai versenyre készülnek — az egy és ugyanazon gyakorlatokat képesek éveken át gyakorolni, hogy azokat a maguk tökélyében bemutathassák s így azokban feltűnve, hazájuk jó hírnevét öregbítsék.

A mi tornászainkat egy-egy ilyen gyakorló órára még pár évvel ezelőtt is valósággal fogni kellett s örültünk, ha az így betanult gyakorlatokat minden nagyobb blamage nélkül sikerült bemutatnunk. Ez a különbség a svéd előkészülő munkája és a miénk között.

Örvendetes jelenség, hogy ujabban a mi tornászaink is — a külföldön látott példákön felbuzdulva — különösen a zenés szabadgyakorlatokra fokozottabb buzgalommal készülnek s ezek bemutatása sikerül is nekik. E gyakorlatok iránt a közönség is hovatovább jobban érdeklődik. Ne tévessze meg azonban őket az, ha ezekben látnak is svédizü mozdulatokat, hogy azok svéd gyakorlatok lennének, amint azt sokan szeretik feltüntetni, mert ezek bizony nem azok. A svéd gyakorlatoknál ütem nincs s így azokat zenére összehozni nem lehet.

Az ember minden dologban csak akkor válhat ki és érhet el benne jelentősebb eredményt, ha érette lelkesedik. A tapasztalatokon okulva, bátran állíthatom, hogy fiaink a kizárólagos svéd tornáért sohasem fognak lelkesedni s ebben eredményt nem fognak felmutatni. Fiainkat a játék és a szabadtéri sport érdekli, ezekben tökéletesednek is. A torna, mint a megalapozási munkát végző, ugyanis, mint fegyelmező eszköz, kell, hogy iskolai testi nevelésünk gerinczét alkossa, de ments' Isten attól, hogy az kizárólagosan svéd torna legyen.

E soraim megírására az késztet, hogy a főváros jóvoltából tornatanár társaim közül ismét többen küldettek ki egy Kopenhágában tartott svéd kurzusra, amiből azt következtetem, hogy a főváros szándéka az, hogy iskoláiban kizárólagosan a svéd tornát bevezesse. E terv ellen emelem fel szavamat s hívom föl az intéző körök figyelmét a cikkemben felhozottakra.

Mi bennünk magyarokban van olyan képesség, mint bármely más nemzet fiaiban s a most kialakulásban levő testnevelési rendszerünk is van olyan jó, ha nem jobb, mint a svédké. Ha az állam, a főváros és a társadalom a testnevelés érdekében tenni akar valamit, úgy állítson fel sürgősen kellő számú és térségü játszó- és atlétikai tereket, uszodákat (ami a 3/4-kal fölemelt totalizátor-adóból

bőven futná) s biztosítani tudnék mindenkit arról, hogy a sportok minden fajában pár év múlva a kontinensen vezető szerephez jutnánk.

A svéd torna gerinczét — népies nyelven mondva — a nyújtózkodás képezi; a svéd tornáért lelkesülőknek ennyit végezetül: „Ne nyújtózkodjunk uraim, mindig, mert bár a nyújtózkodás olykor-olykor jól esik, de mindig nyújtózkodni unalmas s idővel ellustul tőle az ember!“

Ennyit tartottam szükségesnek a kopenhági kirándulás kapcsán elmondani.

Michnay Gyula,

áll. főreáliskolai tornatanár.

Moral insanity.*

Ne méltóztassanak a czimtól megijedni, nem valami szigoruan szakszerű orvostudományi értekezéssel akarjuk a t. olvasót traktálni, hanem a testnevelés ügyével kívánunk foglalkozni. Sajnos, a moral insanity, az erkölcsi érzés teljes hiánya a magyar testnevelés berkeiben az utóbbi időben tulságosan felburjánzott és még nem is olyan régen az ilyen és ehhez hasonló jelenségek igazán ritkaságszámba mentek, ma már annyira elhatalmasodott ez a métely, hogy az ép erkölcsi érzéssel bíró sportemberek, akik — hinni akarjuk — még mindig óriási többségben vannak, tovább nem nézhetik szótlanul, hacsak olyan színben nem akarnak feltűnni, mint akik közösséget vállalnak ezekkel a sportdesperádókkal.

Főleg a footballsport az, ahol lépten-nyomon ezekkel a sajnálatos jelenségekkel találkozunk, s ahol a moral insanity a legtermékenyebb talajra talált. Kétségtelen, hogy ebben része van annak a szédületes fejlődésnek is, melyen ezen sport egy rövid évtized alatt átment. A rohamos fejlődés ugyanis felszínre vet olyan selejtes elemeket, kik az erkölcsi érzés, a tudományos készség és intelligencia hiányánál fogva, no meg azon körülménynél fogva, hogy képtelenek az egyéni önzés szűk körén felülemelkedni, s a sportot egy magasabb, egyetemesebb nézőpontból tekinteni, semmiképpen sincsenek irányító működésre, vezető szerepre hivatva. S ezzel szemben mit látunk? Azt, hogy ezek a megindítóan egyszerű elemék, ezek a hátborzongatóan közönséges lelkek rövid idő alatt tüneményes sportkarriert csinálnak s mesébe illő sporttekintélyekké nővik ki magukat. Ezek a háttartalanul könnyű és végtelenül banális szellemi ba-

tyueskával felruházott uracsok könnyű szerrel fölébe kerekednek azoknak, akiknek a szellem fényét s az elmének sulyosabb adagát juttatta az anyatermészet. A metódus, ahogy ezt elérik, a silány, primitív lelkű emberek jól kipróbált metódusa. A sport ezen sarlótánjai ugyanis köntösként veszik magukra az elvek zászlaját, mely betakar minden gyengeséget és fogyatékoságot, s ebben a tiszteletet parancsoló szellemi toaletthben vetik ki hálójukat a naiv tömegek rokon-érzésére és becsületére, még pedig teljes sikerrel. A „mundus vult decipi. ergo decipiatur“ (a világ akarja, hogy megcsalják, tehát csalják meg) örök igazságu elvének buzgó megvalósítói ők, akik a saját kisdéd czéljaik elérése érdekében vad elszántsággal vetik magukat a sportügyekre, ahol a feltűnés, a szerepelhetés csillogó világa vár rájuk, ahol az abszolút senkik, a társadalmi nullák is közéleti tevékenységet fejthetnek ki s ahol akárhányszor disz és fény jut osztályrészül a legobskrusabb alakoknak is. Mindenekelőtt a sportsajtóval kezdenek kaceérkodni. Nincs kommuniké, amelyben az ő működésük feltűnően ki ne lenne emelve, nincs jelentéktelen momentum, amelyet ők jelentékenynek ne lennének képesek feltüntetni, s amely nekik alkalmat ne nyujtana arra, hogy „nyilatkozthassanak“, hogy így azután mindenki, akit illet, vagy nem illet, tudomást legyen kénytelen venni arról, hogy ők léteznek, élnek és ténykednek a köz — javára!

Ennek a „közéleti ténykedésnek“ az üdvös hatása elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a hagyományos, nemes, tiszta amatőr sportszellelem helyébe beplántálják a legalantasabb kalmárszellemet. Kalmárok, kufárok ők, de nem a javából. Tisztességtelen versennyel megbontják az egyesületek közötti jó viszonyt, minden ok és alap nélkül harcot provokálnak, melybe az egyik fél bele is pusztulhat, de mindenestre sulyos sebeket szenvedhet, amiből a köznek haszna nem, csakis kára lehet. Ők azok, akik kis játékaik érdekében a tapasztalatlanokat, a hiszékenyeket, főleg a lobbanékony s minden élet- és emberismeret nélkülöző ifjuságot a legkörmönfontabb ravaszsággal mesterségesen a klub fanatizmus igájába hajtják s a szeretet, a komoly munka megbecsülése, az ellenfél tisztelete helyett a legféktelenebb gyűlölet és visszavonás magvait hintik el a minden jóra és rosszra egyaránt fogékony naiv lelkekben. Így lesznek azután az egymást kölcsönösen megbecsülő ellenfelekből — ellenségek. Ők azok, akik nincsenek tekintettel más klubok legszentebb és legtiszteletreméltóbb érdekeire sem és elvakult csatlósaikkal keresztülgázolnak mindenben, ami utjukba kerül. Vérben forgó szemekkel követik, üldözik ideáljukat, ami nem más, mint az „üzlet“. Minél jobb üzlet és minél több szereplés! Ők az előidézői annak a szégyenletes állapotnak, amely minden jóérezésű sportsmannek a vért az arczába kergeti, hogy ma a football-sportban a gavalléria, lojalitás, közérdek, az adott szó megtartása, szóbeli, vagy

* Az „Ujság“-nak e rendkívül lelkes és sok igazat nyújtó cikkét közöljük, mert hasonló jelenségek már a tanulói sportban is jelentkeznek.

akár írásbeli megállapodások betartása lombtárba való ócskaságok, s az egyedül elfogadott elv a „dribli”. Jelszavuk az évszázados jezsuita jelszó: „a cél szentesíti az eszközt”; ez tölti be és hatja át a football-sport hatalmas birodalmának zugait, kegyetlenül legázolva, könyörtelenül széttaposva mindent, ami a sportban nemes, szép s ami tradíció. Ők az okai annak, hogy ma a becsületére, az egyéni integritására érzékeny ember — legyen bár a leglelkesebb sportsman is — legtöbbször fázva húzódik el mindentől, ami football kapcsolatos.

Az utóbbi időben vezető állásban levő egyének és bizottságok alig fejtettek ki valamiféle ténykedést, hogy nyomon ne kísértse volna ezeket a cselekvéseket a megnyanúsítás — sajnos, a legtöbb esetben nagyot is jogos — s nem ritkán az általános felzudulás. Paktálásokról, megalkuvásokról az egyéni és klubérdekeknek a köz rovására való előtérbe tolásáról beszélt mindenki, s az elégedetlenség, az általános felzudulás a szenvedélyek hullámverését annyira fokozták, hogy a tisztességes sportsajtó (mert ebben is van ám tisztességtelen, bár ez csak elszigetelt jelenség), amely pedig elnézéssel szokta elbírálni, vagy agyonhallgatni a sportnak ezen kinövéseit, a legutóbbi időben valóságos irtóhadjáratot indított a football-sport terén tapasztalt, illetve a közvélemény által visszaélésnek deklarált intézkedések ellen. Hogy ez a hatalmas, mondhatni elementáris erővel megnyilvánuló felzudulás jelentékeny részeket ütött a jelenlegi korrupt rendszeren s hogy el fog söpörni a szereplés színteréről néhány nagyhatalmi urat, az kétségtelen. Mert ne feledjék a jó urak, hogy az események folyását mélyebb szükség-szerűség irányítja, s az alkalmi okos, csak a végső impulzust adják meg. Ne feledjék a jó urak, hogy vannak bizonyos előre nem látott, s az ő számításukon kívül eső események, amelyek felnyitják a társadalom szemét, amely tudtára ébred annak, hogy a football-sport annak a nemes tisztnek, mely a sport edzését és fejlesztését is, távolról sem felel meg, hanem épp ellenkezőleg: pótolhatatlan pusztításokat visz végbe az emberek, s főleg az ifjúság világában.

Az emberek ifjúságukban szerzik a legmaradandóbb benyomásokat. Az ifjukor tavaszán fakadnak a legszebb, a legértékesebb bimbók, melyek csak később fejlődnek ki, s izmosodnak az egész élet céljává és tartalmává. Ezeket a bimbókat — amelyeket pedig fejlődési idejük befejeztéig a legmesszebbmenő gondossággal kellene óvni az élet minden legdurvább megnyilvánulásától — teszi elsősorban tönkre ez a fentebb vázolt, s eléggé nem kárhóztatható, átkos szellem. Az emberek tulnyomóan abban a korban kezdenek sportolni, amidőn a lélek telve van még idealizmussal, a nemes, a szép, a tökéletes iránti rajongó hittel, bohó vágyak, sejtelmes álmok tarka, színes tündérvilágával, amidőn az élet egy-egy durvább mozzanata

úgy hat a szubtilis lélekre, mint egy otromba ökölcsapás. Abban a korban, amidőn az emberi lélek még minél több bensőségre, szeretetre, melegségre vágyik és megértésre. Erre a jelentéktelennek látszó, szürke szóra, amelyen mégis a mi egész világunknak boldogsága, nyugalma, erkölce, hite, s minden egyéni és egyetemes emberi boldogság létalapja nyugszik. Ahol pedig mindezt feltalálni véli, szeretet, megértés, egymás hibáinak, gyengeségeinek kölcsönös elnézése és kimélet helyett visszavonás, féktelen irigykedés és minden vonalon undorító marakodás és gyűlölködés fogadta az elképedt ifjút. Csoda-e, ha ily körülmények között, amidőn az élet a maga durva meztelenségében kezd mutatkozni azok nélkül a sallangok nélkül, melyekkel a csapongó ifjui fantázia felcziczomázza, mondhatni, minden átmenet nélkül beáll az idealizmus fegyverleltele, az álmok elhervadásának, az igények leszállításának csalódásokkal teli korszaka, fűszerezve mindazzal a keserűséggel és gyötrellemmel, amely a vereségekkel, a kapitulációkkal jár. Csoda-e, ha ily viszonyok mellett, ami rajongás, hit és lélek volt benne, az nyom nélkül eltűnik, s a melegen érző emberből érzéketlen emberbáb lesz, aki az idők folyamán valóságos letéteményese, exponense lesz ezeknek az elfajult erkölcsi elveknek.

Egy szervezet fejlődésének alapját benső igazság, az erkölcsi tartalom kell, hogy képezze, különben, ha bármily tüneményes fejlődést is ér el, az ok és okozatiság vaskövetkezetességű törvényénél fogva, feltétlenül beáll a dekadencia.

Tisztesség és becsület adassék a footballnak! Mint sport, ideálisan szép és jó, s azonkívül a sportoknak a legnagyobb mecenása, amellyel szemben minden igaz sportember kell, hogy lerója a hála és elismerés adóját, ez azonban nem lehet akadálya annak, hogy ezekre a minden józólást és jóérzést arculcsapó s végeredményében ezen sport fejlődésére hátráltató káros momentumokra rá ne mutassunk. S midőn, mi, a nyilvánosság előtt ezennel felemeljük tiltakozó szavunkat, tesszük ezt abban a jóleső meggyőződésben, hogy a tisztességes sportemberek ezreinek és ezreinek élő lelkiismerete szólal meg általunk; tesszük ezt abban a felemelő tudatban, hogy a magyar kultúra egy fontos ágának, a jövő nemzedéket erősebbé, életképesebbé, szebbé és boldogabbá tevő testnevelés ügyének nagy szolgálatot teszünk. Meg akarjuk akadályozni, hogy az a jármű, amelyen a magyar sport pályafutását megteszi s a mely kezdetben régi módi, ócska ekkós szekér volt, de az idők folyamán rohamos, valósággal amerikai stílusú fejlődéssel szédületesen vágató, modern automobilá vedlett át, oly mélyen belekerüljön egy szennyes, iszapos mocsárba, hogy az menthetetlenül összezsugorodjon felette. Még van idő. A mocsár még nem mély s egy merész kanyarulattal ki lehet szabadulni a veszélyes helyzetből.

Ha majd mindenki, át lesz hatva attól a tudattól,

hogy a sport, a sportintézmények elsősorban erkölcsi szervezetek, amelyeknek templomába, mint egy valószínűs szentélybe, csak tiszta lábakkal, az utoza porát, szennyét, alantos szenvedélyeit kívül hagyva, lehet csak belépni, ha majd a magyar sport vezetése kizárólag művelt, önzetlen és tisztos férfiak kezébe lesz letéve, ha majd egyedül a finomultabb, tisztultabb s a magasabb etikai követelményeknek is megfelelő sportfelfogás lesz urrá a magyar társadalmon, akkor bizva-bizhatunk abban, hogy a magyar sport példátlanul hatalmas, imponálóan nagystilű pályát fog megfutni a fejlődés terén.

Addig is azonban erővel ki kell irtanunk a felburjánzott gazt.

Mi megtettük kötelességünket. *Radó Artur dr.*

Magyar tanárok Dániában.

Fővárosunk tanácsa kiválóan nagy jelentőségű reform keresztülvitelét határozta el nemrégiben. Teljesen új alapra kívánja fektetni az iskolai tornát, helyesebben szólva megakarja teremteni nálunk is az iskolás gyermekek racionális testnevelését. Ennek az óriási perspektívájú reformtörekvésnek köszönhetjük a fővárosi tornatanárok, hogy igaz lelki örömmel s lelkesedéssel élvezhetjük most itt Kopenhágában ezt a sok gyönyörűséget, amely a svéd torna eme Mekkájában előttünk mint szakértők előtt föltárul.

Valóban Mekkája a remekül felépített svéd tornának a dánok fővárosa. Itt tanult Lung Péter, itt szedte magába inspirációit s csak a véletlen dolga, hogy nem Dániában, hanem Svédországban dolgozta ki remek rendszerét, amely aztán hódító utra indult az összes modern nemzetek közé. Így hát tulajdonképpen dán tornának kellene nevezni a svéd tornát. De hát Amerikát Vespácci Amerigóról nevezték el, holott Kolumbus földözte föl.

Tizenhatan vagyunk itt fővárosi tornatanárok s hallgatjuk azt a testnevelési kurzust, amelyeket fővárosunk közbenjárása folytán a dán kultuszminiszter a részünkre tartat. Tanáraink a svéd torna s testnevelés két európai híru apostola: K. A. Knudsen és A. Niels Illeris. A tanfolyam mellett a közoktatási miniszter s a kopenhágai városi magisztrátus végtelen jóindulata s előzékenysége folytán alkalmunk volt végigtanulmányozni ennek a nagyszerű kis nemzetnek bámulatreméltóan fejlett nép- és testnevelési ügyét s egyéb kulturális intézményeit. Nagy lelki gyönyörűséggel töltött el bennünket minden, amit tapasztaltunk, de a hazai viszonyainkkal való összehasonlítás révén bizonyos szomorú érzés vett rajtunk erőt. Mert hajh, oly messze vagyunk mi a dánoktól, mint Makó Jeruzsálemtól!

Megérkezésünk után pár nappal szívélyes ki-

hallgatáson fogadott bennünket Appel Jakab kultuszminiszter. Vezetőnk s főnökünk Bély Mihály szakfelügyelő, Bárczy polgármester nevében köszönetet mondott neki irántunk tanusított előzékenységeért. Nevezetes ember ez a nyílt szívu s rendkívül kedves modoru miniszter. Egyszerű tanítói katedráról ült bele a miniszteri székbe, de azért oly tudással vezeti az ország közoktatási ügyeit, hogy a jó dánusok valósággal bálványozzák. A felesége fáradhatatlan apostola a testnevelésnek. Kiváló képzettségű tornatanárnő, aki óriási lelkesedéssel tanítja ma is a kopenhágai uri hölgyek egyik tornaklubjában a tornát.

A miniszter után Jonquière helytartó fogadott bennünket, aki rendkívüli kedvességgel érdeklődött iskolai viszonyaink iránt s kiváló rokonszenvének adott kifejezést a lovagias magyar nemzet iránt. Megjártuk a csodaszép városházát is, amelynek szépségeit s nevezetességeit Bauditz közoktatási tanácsos mutatta be nekünk. Appel miniszter biztatására végignéztük az egyik hölgyegyesület esti tornászását. Egyszerűen bámulatos dolgokat produkáltak ezek a sudár testü, egészségtől duzzadó, pirosarczu nők. Ugy hiszem, hogy ilyen eredményt mi soha elérni nem fogunk, vagy csak akkor, ha a svéd tornában szakszerűen kiképzendő tanítónőink, áthatva kellő lelkesedéstől, az iskolákban egészen új generációkat nevelnek. Mert a svéd szisztéma megköveteli, hogy a gyermekek már 6 éves korukban megkezdjék a helyes testneveléshez szükséges tornamozdulatokat. Egész zsenge korában kell e mozgásokat megkedveltetni a gyermekkel, még pedig oly szórakoztató formában, hogy ne érezze azokat munkának, hanem szükséges mulatságnak. Persze, hogy a szülőnek a tanítónő segítségére kell lenni ebben a fontos munkában.

Itt, Dániában magja sincs Szomaházy „diszlény”-einek, a férfi gyönyörűségére szolgáló, selyembe öltözött s naphosszat a kávéházakban pompázó s flirtelő enervált báboknak. A dán nők egyáltalában nem fordulnak meg abban az öt kávéházban, amely a félmillió lakosu Kopeenhágában létezik, hanem e helyett tornásznak, bicikliznek, tenniszeznek s koresolyáznak. Hanem aztán tessék is megnézni az eredményt. Dániában ritka a beteg nő, beteg gyermek. Megfordultunk egy iskolában, amelybe 1800 gyerek jár. Az igazgatónő, aki 64 tanerővel működik s az iskolaorvos kijelentette, hogy e 1800 gyermek között összesen 8—10 beteg. Itt van a dán, svéd s norvég nemzet erejének a titka! Nálunk, fájdalom, ijesztő a gyermekegészségi statisztika. A tüdővész után első helyen a veleszületett gyengeség pusztítja a gyermeket. Ha még a gerincelferdülések statisztikája mily borzalmakról fog beszélni, majd ha az iskolaorvosi intézmény fejlődése nyomán el fog készülni.

El kell fogadnunk a skandinávok ama meggyőződését, hogy a leányok tornája fontosabb a fiuéknál, mert csak erős, egészséges anyatestből származhatik

egészséges gyermek s erős ifjuság teheti hatalmassá a nemzetet. A mi vérszegény, idges s minden nyavalyával megvert nőink is elérhetnék az áldott egészséget, ha a kávéház és más léha multság helyett a tornát kezdik kultiválni. Mi tornatanárnók, mérhetetlen gyönyörűséggel szedjük itt magunkba a tudást s lángoló lelkesedéssel készülünk azt otthon értékesíteni. De jöjjenek segítségünkre hölgyeink is. Lépjenek be tömegesen tornaegyleteinkbe, animálják egymást.

Amíg nálunk csak két-három tornaegyletben, dolgozik a nők egy kis csoportja, addig a fél millió lakossal bíró Koppenhágában összesen 1300 női tagja van a tornakluboknak, egész Dániában pedig 9000. De a klubokon kívül tornászik minden épkéz-láb nő — mint alább látni fogjuk — a cseléd s a gazdaságban dolgozó parasztleány is.

Talán sehol a világon nem fordítanak akkora gondot a népnevelésre, mint Dániában. Rengeteg számu iskolái mintaszerűek ennek az országnak. A tisztaság, a higienia, szem előtt tartása s a fegyelem bámulatos s ennek hatása ugyancsak meglátszik a lakosság minden rétegén. A gyermek csodálatos tisztelettel van a tanítója iránt s a beléje oltott önfegyelmeltségnél fogva viselkedése akkor is komoly és kifogástalan, ha nincs is rajta a tanítója szeme. Ha megszólítunk egy dán gyermeket — fiut vagy leányt — az előbb „vigyázz” állásba helyezkedik, fejet hajtva köszön s csak azután felel. Ezt a köszönési módot megtartja aztán felnőtt korában is. A mintaszerű — de nem zsarnoki — iskolai fegyelem, no meg a helyes otthoni nevelés teremtette meg a dán s általában a skandináv népeknek azt a tiszteletteljes és szeretetreméltó egyszerű viselkedését, amely őket a közjük vetődő idegen előtt oly rokonszenvenné teszi.

A közoktatási miniszter előzékenysége folytán megnéztünk egy háztartási iskolát is. Nálunk a bevásárláshoz szükséges pénzt a gyermekek hozzák, ami bizony eléggé a terhére van a szülőknél. A dán főzőiskolákban az összes kiadásokat az állam fődözi. 6—6 leányka képez egy családot s egy konyhában 3—4 család foglalatoskodik. Egy-egy ebédjük 25—30 órbe, azaz 35—40 fillérbe kerül. A vaj- és tojásféle persze az iskola jól felszerelt éleskamrájában van.

Számos oly iskolája van Dániának, amelyekben a gyermekek egyetlen fillér költség nélkül tanulnak. Nincs semmiféle díj, a könyveket, taneszközöket ingyen kapják, de még a tornaruhát s tornaczipót is.

A nyári hónapokban a tornafelügyelő vezetése alatt a rendelkezésre álló számos uszodát látogatják az iskolás gyermekek. Az iskola minden gyermekért 5 ört, 7 fillért fizet. Tehát ez is ingyenes. A fürdés félórát tart. Rendkívül nagy gondot fordítanak a dánok arra, hogy minden gyermek jól tudjon úszni. Az uszási leccék alatt arra is tanítják a gyermekeket, hogyan kell a fulladozót a vízből kimenteni s ilyenkor sohasem mulasztja el a tanító annak a hangsúlyozását,

hogy embertársaink megmentésére mindig készséggel kell sietnünk.

A testnevelési s népjóléti intézmények sorában rendkívül előkelő helyen áll Koppenhágában az Irdret-park. Óriási mintaszerűen berendezett pálya ez minden néven nevezendő szabadtéri sport részére. Az elejét egy hatalmas pálya képezi, melyen egyszerre 2000 fiú és 2000 leánygyermek mutat be szabad- és szergyakorlatokat. Julius 2-án szokták itt megtartani az iskolai tornaünnepélyeket, amikor az egyik koppenhágai szabó a fiuknak 2000 nadrágot, egy gyáros a lányoknak 2000 díszes nyakkendőt, egy pékmester pedig 8000 darab süteményt ajándékoz évek óta a tornászó iskolai fiatalságnak. Ne sajnálják ezt a körülményt megszívlelni, a mi budapesti milliomos szabó- s pékiparosaink s vegyének példát dán szaktársaiktól.

Az Irdret-park folytatódólagos része hatalmas klubházat s ezzel szemben egy ideálisan berendezett football-pályát nyújt a publikumnak. Majd egy óriási gyepes tér következik, amely nyáron játszótérül, télen korcsolyapályául szolgál a gyermekeknek. A korcsolyázás teljesen ingyenes. A városban még három ilyen ingyenes korcsolyapálya van, amelyek területe másfélszer akkora, mint a mi Vérmezőnk. Az Irdret-park egy óriási, fásított ligetben végződik, amely a nép részére sétáló s üdülőhely gyanánt szolgál. A football-pálya mellett két fedett tennispálya van, ahol télen játszanak.

Ezt a remek sporttelepet s népparkot Jensen pénzügyi tanácsos teremtette meg, aki mint szocialista képviselő, igazán szíven viseli a nép érdekeit. Egy milliót költött az Irdret-parkra, mely összeg szerinte a lehető legjobban fog gyümölcsözni. Erőt, egészséget ad a sporttelep a népnek s így lényegesen csökkenti a kórházi kiadásokat.

A legérdekesebb kulturális intézmény, amelyet Dániában láttunk, az úgynevezett „VolksHochschule”, főiskola a nép részére. Annyira nagy missziót teljesítenek ezek az iskolák, hogy minden nemzetnek meg kellene honosítani. 3—5 hónapos kurzusokban parasztleányokat s legényeket tanítanak ez intézetekben, amelyek a városon kívül egészséges, szabad levegőjű helyen épülnek. A tanítási terv vezérfonalaként az a törekvés mutatkozik, hogy a durvább népréteg gyermekeiben életre ébredjen a lelki finomság s szelidség. A növendékek internátusban élnek s egész nap folyamán tanítóik szellemi hatása alatt vannak. És valóban bámulatos, hogy 1895. óta, amikor az első ilyen iskolát megnyitották, mily óriási az eredmény. Túlzás nélkül mondható, hogy Dániában ma már alig akad durva, neveletlen ember. A Hochschule szelleme kiirt minden durva gyomot. 80 ilyen iskola működik ma az országban, amelyekből 9—10,000 növendék kerül ki. Nagy a növendékek között a cselédleányok száma, akik keresetükből megkuporgatják az ellátásukért járó díjat — havi 30 koronát — s legalább is egy kurzust

végeznek. De akárhány van, aki a tanfolyamot megismétli. A legények télen novembertől márcziusig, a leányok pedig májustól július végéig nyernek oktatást. Az állam 300,000 koronával támogatja ez intézményt évenként.

Érdekes, hogy első Hoch-Volksschule-t egy egyszerű parasztember alapította meg Hillerödben, ahol ma is nagy tiszteletben őrzik az arczképét s neve országosan ismert. Megnéztük ezt a hillerödi iskolát, mely pár kilométernyire van a fővárostól. 180 paraszt és cseléd-sorban levő leányt találtunk a növendékek között, akik 9 tanártól nyernek oktatást. A tanítók az oktatás körül teljes szabadsággal élnek. Nincs tanfelügyelői, kultuszminiszteriumi copf, nincsenek örületes szabályrendeletek. A fő a cél s az eredmény. Az eszközök alárendelt szerepet játszanak. A torna s a racionális testnevelés itt elsőrangú szerephez jut. S az eredmény ránk, magyarokra nézve, valóban szédületes. Csak egyet emelek ki. Dániában nincs cselédmizéria. A cseléd illedelmes, erkölcsös, szorgalmas, a gazdáját megbecsüli s a szó szoros értelmében hűséges tagja a családnak. Ha a Hoch-Volksschule-k eredményeinek csak a tizedrészét bírnánk átplántálni hozzánk, mily más alakot nyerne szociális népéletünk képe!

Báró Proff Kocsárdné.

A pécsi tornaverseny.

Pécs, június 8.

A pécsi közönségnek ma jó napja volt! Megpihenhetett a politikai izgalmak behatása alól és gyönyörűséggel szemlélhette a haza reményét, az ifjúságot, mely mintegy kétezer főnyi sokadalomban vonult el az athletikai klub sporttelepén, hogy bemutassa testi ügyességét, melynek ápolása, fejlesztése igen helyesen mindkomolyabb feladatát képezi a tanügyi kormányzatnak. Néhány évig szüneteltek az országos jellegű tornaversenyek, melyeknek erkölcsi és pedagógiai, de testnevelési célja el nem vitatható. Nem is azért pihentek azok több éven át, mivel talán ezt valaki kétségbe vonta, de a tanulóknak az ország minden részéből való egybegyűlésének voltak tagadhatatlanul fattyuhajtásai is, melyeket azonban gondos kézzel lehetséges lenyesegetni és a pécsi kerületi tornaverseny fényes sikere, zavartalan lefolyása bizonyosságot tett arról, hogy igenis helyes, célravezető ezen tornaversenyek rendezése, de azokat jól kell rendezni és ez csak ott lehetséges, ahol minden tényező egyforma lelkesedéssel látja el a reá bizott feladatot és a végrehajtás oly gondos és körültekintő kezekben nyugszik, mint náluk Gallovich János főreáliskolai igazgatónál, akinek kezeiben összefutottak a rendezés számai és akinek minden vonalon odaadó és készséges rendező-bizottság segített a rendezés nehéz munkájában.

Ma reggelre kis eső felüditette a levegőt és így a levegő délutánra némiképp lehült, de azért csurgott a verejték mindazok homlokáról, akik gyalogszerrel vonultak le a sporttelepre és a közönség tömeges felvonulása élénken emlékeztetett a szép kiállítási napokra, melyeknek lezajlása óta ily tömegben nem vonult föl Pécs uri közönsége ezen tér felé, mint ma délután. A páholyok, tribünök színültig megteltek közönséggel és biz igen sokan voltak, akiknek nem jutott ülőhely. Ott láttuk a helyőrség tisztikarát, élén Sorsich Béla vezérőrnagy, dandárparancsnokkal, Baumgartner Emil 69. gyalogezredbeli és Kletyky Ottó 19. h. gyalogezredbeli parancsnokkal az élén. Visy László dr. főispán, mint rendező-bizottsági elnök fogadta az érkező notabilitásokat, akiknek sorából alig hiányzott akár csak egy is. Pontosan 3 órakor érkezett meg oldalkanonokja, Igaz Béla dr. és titkára, Mosonyi Géza dr. kíséretében Zichy Gyula gróf püspök és kíséretével egyik páholyban foglalt helyet. Visy László dr. és Szily Tamás főispánok, majd Kárpát Kelemen székesfehérvári és Szele Róbert dr. szegedi tankerületi kir. főigazgatók siettek a püspök üdvözlésére, aki a legnagyobb érdeklődéssel nézte végig a versenyeket. A páholyokat, erkélyüléseket jobbra hölgyközönség foglalta el, a mamák, jó ismerősök, akik elsősorban is övéiket kívánták látni. Gyönyörű kép volt a hölgyközönség, melyet pontosan 3 órakor csak az a szép látvány mult felül, amikor gyönyörű sorrendben megkezdődött a tanulók fölvonulása. A 69. gyalogezred zenekara indulót játszott és annak hangjai mellett kezdődött a város különböző helyein csoportosult tanuló ifjúság fölvonulása.

Sorjában vonultak most el a nézőközönség előtt a bajai cisztercita főgimnázium 27, bonyhádi ág. ev. főgimnázium 40, csurgói áll. tanítóképző-intézet 48, csurgói ev. ref. főgimnázium 30, czeglédi áll. főgimnázium 48, egri áll. főreáliskola 28, fiúmei áll. főgimnázium 35, gyöngyösi áll. főgimnázium 63, kaposvári áll. főgimnázium 65, kecskeméti ref. főgimnázium 22, kecskeméti áll. főreáliskola 45, keszthelyi kath. főgimnázium 60, kiskunfélegyházi kath. főgimnázium 30, nagybecskereki közs. kath. főgimnázium 12, nagybecskereki felső kereskedelmi iskola 26, nagykanizsai kath. főgimnázium 70, nagykőrösi ref. főgimnázium 35, pancsovai áll. főgimnázium 38, pécsi áll. főreáliskola 406, pécsi ciszt. főgimnázium 350, pécsi kath. püspöki tanítóképző-intézet 40, pécsi városi polgáriiskola 140, szabadkai városi főgimnázium 26, szegedi áll. főgimnázium 54, székesfehérvári áll. főreáliskola 29, székesfehérvári ciszt. főgimnázium 22, szekszárdi áll. főgimnázium 32, szolnoki áll. főgimnázium 22, szolnoki felső kereskedelmi iskola 27, ujvidéki kir. kath. főgimnázium 31, váci kegyesrendi főgimnázium 25, váci siketnéma intézet 16, veszprémi kath. főgimnázium 25, zalaegerszegi áll. főgimnázium 36, zalaegerszegi felső kereskedelmi iskola 21, zombori áll.

főgimnázium 30, zombori felső kereskedelmi iskola 16, zombori gör. kel. szerb. tanítóképző 24, összesen 2097 tanulóval.

Minden intézet más színű dresszben, ezek között a legtöbb a város színeiben tartott övvel, többen elhozták nehéz intézeti lobogóikat, melyeket büszkén vitt az intézet zászlótartója. Valamennyi intézet iránt való egyforma vendégszeretettel fogadta a közönség a tábláról fölismerhető diáksereget, örvendve, amikor pl. a székesfehérvári főgimnázium ifjusága mellett, mint régi ismerőst láthatta viszont Zalai Mihály igazgatót, vagy a bajai főgimnáziumnak Pécsről oda származott tanárait és Werner Adolf dr.-t, ezen intézet érdemes igazgatóját, a zirci új apát volt ellenjelöltjét! A keszthelyi gimnázisták jó zenekarukkal vonultak föl, melynek élén Eckhardt Antal halad, akinek szakála kissé megfehéredett, amióta Pécsről Keszthelyre elszármazott. Rokonszenv fordál a vácsi siketnéma intézet pirossapkás növendékei felé és a Bácskából való középiskolai diákok fajmagyar típusa ép oly érdeklődést kelt, mint a fiumei olasz-magyar főgimnázisták. Öröm nézni ezt a jól megtermett sok szálas legényt, amint kifeszített mellkassal, peczkesen, katonásan lépkednek előre, az ünnepélyes pillanat hatása alatt állva, nem érzik a napot, mely melegen tűz le a csapatokra.

Husz oszlopban helyezkednek el a diákok, Bitter Illés tanár az óriási térség közepén fölállított magas jelző tribünre megy és hirtelen csend borul a tágas térségre, amint Bitter tanár jelt ad, a tanulók leveszik kappijukat és 2000 torokból száll égnék a Szózat magasztos dallama, melynek eléneklését a közönség állva hallgatja végig, melyet magával ragadt az áhítatos pillanat. Rövid néhány perc és az oszlopsorokban elhelyezett diákok, akiknek sorában kicsinyek, első osztályiak csakis a pécsiek, hozzákezdnek a

közös tagszabadgyakorlatokhoz,

melyeket Heuberger Rezső tornatanár csengővel vezet, előzőleg azonban két a magas tribünök mellett álló kis mintatornász bemutatja, milyen gyakorlat következik, majd beszélő kürtön adja meg messzehallható hangon az utasításokat, hol és miként helyezkedjenek el a csapatok. Most 31 intézet különböző szertornázást és szabadon választott szabadgyakorlatot mutat be, melyek közül különösn érdekes a csurgói állami tanítóképző-intézet, továbbá az egri, vácsi és zombori diákok együttes fabotgyakorlata, a székesfehérvári gimnázisták buzogánygyakorlata, a korlát-, lovas- és szabadgyakorlatok. Csupa élet az egész térség, dolgozik minden intézet, mindannyinak akad nézőközönsége, tapsa, amíg sor kerül a versenyekre, melyeknek legörvendetesebb látványossága, mint emelik vállaikra a győztes diákot iskolatársai, hogy elvigyék intézetéhez, ahol üdvriadallal fogadják a kis győztest.

Az elvonulás után a közönség egy része helyén

maradt, hogy végignézze a pécsi és kecskeméti kombinált diáksapatok footballmatschét. A kétszer 30 perces játék, amelyet Győri Nagy László vezetett, a pécsiek győzelmével végződött 1:0 arányban. A pécsiek, akik az egész játék alatt fölényben voltak, fürge csatározásokkal állandóan veszélyeztették a kecskeméti kapuját, a kecskeméti védelme, különösen a jobb hátvéd azonban kitűnőnek bizonyult.

A tornaverseny eredményei.

Síkfutás (1000 méter).

V. osztály első csoportban: 1. Virág Sándor veszprémi főgimnázium, 2. Váczy Aladár nagykanizsai főgimnázium, 3. Blum Andor székesfehérvári főreáliskola,

Második csoportban: 1. Pajthy Árpád nagykőrösi ref. főgimnázium, 2. Kovács Vilmos szabadkai főgimnázium, 3. Kanizsai J. nagybecskereki felső kereskedelmi iskola.

Harmadik csoportban: 1. Tóth István pécsi áll. főreáliskola, 2. Hall Géza csurgói tanítóképző, 3. Magdika Dezső kecskeméti ref. főgimnázium.

Negyedik csoportban: 1. Szabó Lajos szolnoki felső keresk. iskola, 2. Markovics szegedi főgimnázium, 3. Szain József pécsi cist. főgimnázium.

VI. osztály első csoportban: 1. Major Gábor székesfehérvári főreáliskola, 2. Feldmann István czeplédi főgimnázium, 3. Harsányi Béla szolnoki főgimnázium.

Második csoportban: 1. Schrammel Endre bonyhádi ev. főgimnázium, 2. Tiringer Vilmos szabadkai városi főgimnázium, 3. König Márton nagykőrösi ref. főgimnázium.

Harmadik csoportban: 1. Pakróczy Dániel nagybecskereki főgimnázium, 2. Szemlics Mátyás vácsi főgimnázium, 3. Kiss Zoltán kecskeméti főgimnázium.

Negyedik csoportban: 1. Papp Béla pécsi főreáliskola, 2. Horváth Lajos csurgói főgimnázium, 3. Scherer Béla bajai cist. főgimnázium.

VII. osztály első csoportban: 1. Valasek Ernő veszprémi főgimnázium, 2. Némethy János nagykanizsai főgimnázium, 3. Valentini czeplédi főgimnázium.

Második csoportban: 1. Szencsoly István nagybecskereki felső keresk. iskola, 2. Gergő zombori főgimn., 3. Csomor Gyula nagykőrösi főgimn.

Harmadik csoportban: 1. Stern Imre pécsi cist. főgimn., 2. Varga József kaposvári főgimn., 3. Zimics Lajos zalaegerszegi főgimn.

Negyedik csoportban: 1. Kolarow Aladár pancsovai főgimn., 2. Ujhegyi Gyula csurgói tanítóképző, 3. Schwarcz gyöngyösi főgimn.

VIII. osztály első csoportban: 1. Horváth Béla czeplédi főgimn., 2. Berndorfer Vilmos székesfehérvári főreáliskola, 3. Schefcsák szolnoki főgimn.

Második csoportban: 1. Biedermann Imre báró pécsi cist. főgimn., 2. Beretvás Szilárd kecskeméti főgimn., 3. Piv Vendel csurgói ref. főgimn.

Mászás. (Egyéni verseny.)

V. osztály első csoportban: 1. Kellner Pál egri főreálisk., 2. Eper Ferencz veszprémi főgimn., 3. Császár Gyula pécsi tanítóképző.

Második csoportban: 1. Sőregi Rezső gyöngyösi főgimn., 2. Kovács Vilmos szabadkai főgimn., 3. Hölezl Antal bonyhádi főgimn.

Harmadik csoportban: 1. Tóth István pécsi főreálisk., 2. Freivogel István szekszárdi főgimn., 3. Iváncsó Bertalan zombori főgimn.

Negyedik csoportban: 1. Sztojkovics Nándor zombori felső keresk. iskola, 2. Bodonyi Ferencz váci főgimn., 3. Klein Lajos szolnoki felső keresk. iskola.

Ötödik csoportban: 1. Winier János kecskeméti főreáliskola, 2. Pethő Ernő csurgói ref. főgimn. 3. Mergl J. pancsovai főgimn.

VI. osztály első csoportban: 1. Somogyi Zoltán czeplédi főgimn., 2. Harsányi Béla szolnoki főgimn., 3. Zalay Zoltán szegedi főgimn.

Második csoportban: 1. Balázsovics József gyöngyösi főgimn., 2. Böhm László keszthelyi főgimn., 3. Baranyai Dezső ujverbázi főgimo.

Harmadik csoportban: 1. Buzássy István csurgói tanítóképző, 2. Biery M. nagybecskereki felső keresk. isk., 3. Sallay József kiskunfélegyházi főgimn.

Negyedik csoportban: 1. Molnár Jenő váci főgimn., 2. Grünbaum Ernő zalaegerszegi főgimn., 3. Rumbach Dezső zombori felső ker. iskola.

Ötödik csoportban: 1. Bohland Frigyes pancsovai főgimn., 2. Reiner D. kecskeméti főreálisk., 3. Vázsisz István zombori tanítóképző.

Pécsi főreáliskola I. osztály: 1. Friedmann I., 2. Gross, 3. Holly.

II. A. osztály: 1. Ranga, 2. Gábel, 3. Petrovics.

II. B. osztály: 1. Tabak, 2. Petz, 3. Dani.

III. A. osztály: 1. Ruzicska, 2. Izmányi, 3. Reinis.

III. B. osztály: 1. Lantos, 2. Kiss, 3. Mezei.

IV. A. osztály: 1. Bonis, Pauncz, 3. Wagner.

IV. B. osztály: 1. Kerpner, 2. Mayer, 3. Dizseri.

Pécsi cist. főgimnázium II. osztály: 1. Kacsokovics, 2. Balázs, 3. Benczenleitner.

III. osztály: 1. Körmendi, 2. Bartók, 3. Harmat.

IV. osztály: 1. Szalai, 2. Kulcsár, 3. Vastag.

Pécsi polg. fiu-iskola III. osztály: 1. Fent, 2. Mihálka, 3. Márkus.

IV. osztály: 1. Obernik, 2. Weitelmayer, 3. Grünhut.

Függeszkeedés.

VII. osztály első csoportban: 1. Magyar Pál czeplédi főgimn., 2. Szukics Béla nagykanizsai főgimn., 3. Jéhl János pancsovai főgimn.

Második csoportban: 1. Ács Géza gyöngyösi főgimn., 2. Csomor Gyula nagykőrösi főgimn., 3. Goszner Károly kecskeméti főreáliskola.

Harmadik csoportban: 1. Weiszberger zombori tanítóképző, 2. Balatincz J. csurgói tanítóképző, 3. Kristofer Gyula szekszárdi főgimn.

Negyedik csoportban: 1. Prunkl Jakab kecskeméti főgimn., 2. Gál Sándor csurgói tanítóképző, 3. Jároska Ferencz váci főgimn.

VIII. osztály első csoportban: 1. Szalay Gusztáv egri főreálisk., 2. Beretvás kecskeméti főreálisk. 3. Vida András nagykanizsai főgimn.

Második csoportban: 1. Mészáros nagykőrösi főgimn., 2. Szabó Károly keszthelyi főgimn., 3. Detky László gyöngyösi főgimn.

Harmadik csoportban: 1. Rajz Elemér váci főgimn., 2. Polka József csurgói tanítóképző, 3. Morriovics Dusan ujverbázi főgimn.

Negyedik csoportban: 1. Petrovics Milán ujverbázi főgimn., 2. Biró Sándor kecskeméti főgimn. 3. Pió Vendel csurgói főgimn.

Stafétafutás. (Döntő.)

1. Nagybecskereki felső ker. iskola

2. Csurgói tanítóképző.

3. Váci kegyesr. főgimnázium

4. Czeplédi állami főgimnázium.

Füleslabdaverseny. (Döntő.)

1. Ujvidéki főgimnázium.

2. Czeplédi főgimnázium.

Kolozsvári tornaverseny.

Kolozsvár, június 2.

Kolozsvár egyetlen sport eseményét sem kísérte olyan általános és nagy érdeklődés, mint a városunkban tegnap és tegnapelőtt lezajlott kerületi tornaversenyt. Ez a mozgalmas két nap sokáig emlékezetes lesz a kolozsvári közönség életében. Ezerkétszáz diák volt városunknak e két napon át vendége. A nemzet jövő generációjának egy számottevő tömegbe szívünkben hazafias lelkesedéssel, karjaikban aczélos izmokkal, nemes versengzésben bizonyítva be a magyarság jövőjében kétkedőknek, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz.“

Feledhetetlen volt a serdülő diáksereg, amint színes ingeikben, tarka sportsapkáikban elevenséget, fiatalságot hoztak városunkba. A kolozsvári közönség nagy rokonszenvvel fogadta a diákokat s benne nem idegeneket nézett, hanem a magyarságot. A „mi fiainknak“ titulálta a ragyogó szemű, élettől, erőttől duzzadó fiatalságot a vendégszerető kolozsvári közönség.

A versenyek lefolyásáról tudósításunk a következő:

Első nap.

Távolugrás.

A pénteken este érkezett tanintézetek csapatai már szombaton reggel nyolcz órakor megkezdték az első mérkőzéseket. A versenyek távolugrással kezdődtek meg. Vezető bíró Holecsek Ernő volt. A versenyben résztvevő harmincz tanintézet 60 V-ik és VI-ik osztályú tanulói vettek részt 6 csoportban.

Első lett: Spacsek Ferencz kolozsvári kereskedelmi iskola növendéke, ki 5 m. 35 ccentimétert ugrott. Második: Popovics Eerencz (verseci) 5 m. 32, Májai Gyula (nagyenyedi) 5 m. 21 cm., Arsicz János (békési) 5 m. 13 cm. A hatodik osztály: 1. Katona Eerencz (dévai tanítóképző) 5 m. 20 cm., 2. Baráth Pál (békési) 5 m. 14 cm., Hiencz János (erzsébetvárosi) és Józsa Lajos (nagyenyedi tanítóképző) 5 m. 7 cm.

Résztvettek benne a VII. és VIII. osztályos növendékek hat csoportban hatvan taggal. Vezető bírák Strauch Jenő és Deák István voltak.

Részletes eredmény: Morár Teofil (szamosújvári), ki 11 m. 20 cm.-es dobásával a középiskolai átlagon jóval fölül dobott. Miskolczy Kálmán (sepsiszentgyörgyi), kinek jobb és ball dobásai 18 m. 62 cm. Sorgován Sebő (fehértemplomi) 19 m. 35 cm. Nemoian József (lugosi) 19 m. 31 cm. Schéfer László (kolozsvári) 19 m. 10 cm.

Magasugrás.

Résztvettek benne az összes kerületi tanintézetek. Vezető bírák: Gangl Andor, Hegyi Zoltán voltak. Első lett az aradi kir. főgimnázium 147 ccentiméter állaggal.

Staféta futás.

Az izgalmas staféta futásban indultak: nagyváradai áll. főreál, nagyváradai felsőkereskedelmi iskola, dévai állami tanítóképző, szamosújvári főgimnázium, nagyváradai prem. főgimnázium, székelyudvarhelyi ref. főgimnázium, békési ref. főgimnázium, kolozsvári felsőkereskedelmi iskola, temesvári állami főreál, aradi állami főreáll, kolozsvári róm. kath. főgimnázium, belényesi gör. kath. főgimnázium, nagyszalontai állami főgimnázium, szászvarosi ref. főgimnázium, petroszényi állami főgimnázium, fogarasi állami főgimnázium, kolozsvári unitárius főgimnázium, tordai állami főgimnázium, sepsiszentgyörgyi ref. főgimnázium, nagyenyedi ref. főgimnázium, deési állami főgimnázium, aradi róm. kath. főgimnázium, lugosi állami főgimnázium, nagyszebeni állami főgimnázium, verseczi állami főreál, kolozsvári ref. főgimnázium, békéscsabai ref. főgimnázium, nagyenyedi ref. tanítóképző.

Döntőbe kerültek: a verseczi, békéscsabai, fehértemplomi gimnáziumok és a kolozsvári kereskedelmi akadémia csapatai. Indító: dr. Somody István, albírák: Holecsek Ernő és Gangl Andor voltak.

Füleslabda.

Részt vett benne 12 tanintézet. Versenybírák voltak: dr. Somody András, Barcza József, Lakatos Béla, Vargha Sándor, Strifler Ferencz, Verő Adolf, Rázsó Ferencz, Benedek Tivadar, Finta Dezső. A füleslabda játékban, igen jó eredménnyel dolgoztak a kolozsvári reformátusok, játékmódoruk s azok a szüntelen eselfogások, amelyekkel meglepetésszerűen elkedvetlenítik az ellenfeleket, éppen nem teszik széppé a játékukat, amely a verseny szempontjából előnyös, nem is szabálytalan, de nem sportszerű. Így buktatták ki a kolozsváriak már az előmérkőzésben a sepsiszentgyörgyieket s a közönség és az ifjúság körében páratlan ellenszenv kísérte játékukat. A középmerkőzésen a fehértemplomiakkal kerültek össze, akik a bíró ítékezésében pártosságot láttak — nem alaptalanul, bár a kolozsvári csapat erősebb — és visszaléptek. Ez a visszalépés aztán a versenybírótság emelvényén hosszas szóharcot keltett.

Döntőbe kerültek a békési, nagyenyedi és szamosújvári gimnáziumok. Délután a középmerkőzések folytak le, este pedig a versenyeken résztvevő intézetek nagyobb része a nyári színházban tartott Bánk bán előadását nézték végig, sokat és lelkesen tapsolva a szereplőknek.

Második nap.

Döntő mérkőzések.

A döntő mérkőzések tegnap délután folytak le a közönség óriási érdeklődése mellett. A nézők már kora délután zsúfolásig megtöltötték a sport telep tribünjét és állóhelyeit úgy, hogy mire a csapatok megérkeztek, minden jegy elfogyott, minden hely el volt foglalva. Az állóhely pénztáránál valóságos életveszélyes volt a tolongás. A kaput kétszer is betörte a tömeg. Nem is látott a sporttelep még ennyi embert együtt. A nézők számát körülbelül három ezerre lehet tenni. A vasárnapi döntő mérkőzések délelőttje az általános próbákkal telt el. Előzőleg félnyolcz órakor a tornatanárok tartottak rövid értekezletet.

Felvonulás a sporttelepre.

Délután két óra után indultak ki a versenyzők a Hunyadi-téri kaszárnyából zászlók alatt jelzőtáblákkal. A Hunyadi-térről a sétatérig terjedő útvonalon a közönség sorfalai között vonultak kendőlobogtatás és lelkesítő éjjenek közt.

Himnusz.

Egyik leggyönyörűbb, magasztos jelenete volt a versenynek a Himnusz együttes éneklése. Leírhatatlan érzés támadt az emberben mikor az 1200 versenyző egyszerre hazafias lelkesedéssel énekelte a honvéd zenekar kíséréte mellett Rietly Károly vezetése alatt. A dal fenséges akkordjai annyira megillették a közönséget, hogy a leírhatatlan lelkes érzések hatása alól perezekig nem tudott szabadulni.

Szabadgyakorlatok.

A Himnusz elhangzása után kezdetét vették a szabadgyakorlatok. A gyakorlatokat az elnöki emelvényről László Gyula kolozsvári tornatanár vezényelte s kezdésre s végzésre harang ütéssel adta meg a jelt. Gyönyörű látványt nyújtottak a szépen sikerült szabadgyakorlatok, kellemes hatását a produkálók nagy száma emelte.

Mintacsapatok bemutatása.

A szabadgyakorlatok után a mintacsapatok nyújtottak élvezetes és ritkán élvezett látványt. A mintacsapatok gyakorlataiban részt vettek:

Aradi főreál ló, aradi kir. kath. gimn. fabot, békési ref. főgimn. korlát, dési állami főgimn., dévai állami tanítóképző korlát, fehértemplomi állami főgimn. korlát, fogarasi állami főgimn. fabot, kolozsvári unit. főgimn. korlát, kolozsvári ref. főgimn. ló, kolozsvári r. kath. főgimn. fabot, kolozsvári felsőkeresk. iskola fabotgyakorlat zenére, lugosi állami főgimn. szabadgyakorlat, nagyenyedi ref. főgimn. korlát, nagyenyedi ref. tanítóképző korlát, nagyszebeni állami főgimn. szabadgyakorlat, petrozsényi állami főgimn. korlát, szászvárosi ref. főgimn. ló, szamosujvári ref. főgimn. korlát, sepsiszentgyörgyi ref. főgimn. szabadgyakorlat, temesvári ref. főreál korlát, tordai állami főreál buzogánygyakorlatok. Valamennyien elismerő oklevelet nyertek.

Síkfutás.

100 m. Futottak a résztvevő intézetek V. és VI. oszt. növendékei. 150 m. Futottak a VII. és VIII. oszt. növendékei. Indultak 19 csoportban.

Ezüst érmet nyertek: Boeriu György, Nagyszeben. Lőrincz István, Sepsiszentgyörgy. Pál Ferencz Kolozsvár, ref. coll. Fajk József, Kolozsvár. ker. ak. Popovics Samu, Besztercze. Koller György, Kolozsvár, kir. ak. Pura Gergely, Dés. Doffer János, Versecz. Jakabffy István, Temesvár. — A 150 méteres síkfutásban pedig Zupka György, Békés, Dadai Lőrincz, Kolozsvár, Czintos Zoltán, Temesvár, Takács István, Déva, László Jenő, Dés, Janki Géza, Nagyszeben, Germán János, Nagyvárad, premontrai gimn. nyertek ezüst érmet.

Mászás.

Résztvettek benne V. és VI. osztályos növendékek. Rendezők Mocsy Antal és Csiky Béla voltak. Elsők lettek: Sztupjár László, Kolozsvár, unit. Kovács János, Déva, tanítóképző. Gulyás Sándor, Nagyszalonta. Hevesi József, Kolozsvár, keresk. Petri Gernő, Kolozsvár, keresk. Rácz István, Dés. Pcs Endre, Erzsébetváros. Filippon Miklós, Fehértemplom. Valsmennyien ezüst érmet nyertek.

Függeszkedés.

Résztvettek benne a VII. és VIII. oszt. növendékek. Rendezők az előbbieket voltak. Elsők lettek: Rab János, Sepsiszentgyörgy. Schéfer László, kolozsvári

ref. coll. Ersei Albert, Petrozsény. Prigona Aetius, Szamosujvár. Pongrátz Simon, Torda. Valamennyien ezüst érmet nyertek.

Stafétafutás.

Az előmérkőzés győztes csapatai voltak: Déva, Temesvár, Sepsiszentgyörgy, Dés, kolozsvári keresk. akad., Nagyszalonta, Versecz, Békéscsaba. A csapatok minden tagja bronzérmet nyert. A döntőbe kerültek: Versecz, Békéscsaba, kolozsvári keresk. akadémia és Nagyszeben. Első lett Versecz. A résztvevő csapatok minden tagja ezüstérmet nyert.

Füleslabda.

Nagy érdeklődés kísérte a füleslabda mérkőzéseket s a közönség tetszése minden sikerült dobás után tomboló tapsviharban nyert kifejezést. Az előmérkőzésben első lett Versecz, Fehértemplom, kolozsvári ref. coll., kolozsvári keresk. akad., Békés, Nagyszalonta, Déva, kolozsvári unit. főgimn., nagyenyedi főgimn., Erzsébetváros, Békéscsaba. A győztes csapatok oklevelet kaptak. A döntőben első lett Szamosujvár. második Nagyenyed; a csapat tagjai egy-egy ezüst érmet kaptak. harmadik Békés, 14 bronzérmet nyertek. A mérkőzéseket Varga László kolozsvári tornatanár vezette. A füleslabda befejezése után a kolozsvári ref. collegium tanulói kótyát játszottak és ezután rákerült a sor az

eredménykiírdetésre.

A versenyek befejezése után az egyes oszlopokba tartozó intézetek különítményeikbe rendbeállottak és oszlopokban a birói páholy előtt foglaltak helyet. A versenyek eredményeit Fekete Gábor kir. táblai elnök nagy csendben az alábbi gyönyörű beszéd kíséretében hirdette ki:

Nemes ifjuság!

A tornaversenyen résztvevő 28 középiskola ifjúsága között a vitézi nemes mérkőzés véget ért. A versenyzés zaja elült; nemes hevülete lecsendesedett.

A versenydíjak odaitélése megtörtént. Mielőtt azonban ezt kihirdetnők és kiosztanók.

Üdvözlöm Önöket — 28 középiskola ifjúságát — s köszönetet mondok Önöknek és érdemes tanáraiknak a rendező-bizottság nevében azért a lelki élvezetért és gyönyörüségetért, melyben a minden dicsőretre és elismerésre érdemes szép tornagyakorlatok és vitézi versenyek által bennünket és a nagyközönséget részesítettek és köszönetet mondok hazafias érzésünk azon derüjéért, melyet lelkünkben felkeltettek s mely megerősítette bizalmunkat és reményünket a jövő nemzedékbe.

Mert Önök beigazolták, hogy a testedzést komoly lelkesedéssel gyakorolják s hogy átérzik és átértik annak az életre fontos hivatását s tudatában vannak annak, hogy a test mivelése kuforrása és melegágya a férfias erényeknek; hogy ez a nemzeti nevelésben

az elme és szív művelésével egyenlő értékű szerepet tölt be, mert csak ezek összhangzatos fejlesztése teszen egész emberré. A hazának pedig egész emberekre van szüksége. A tornagyakorlatok által ugyanis felfrissül az ember s nemesedik a lélek; ügyességre és kitartásra, bátorságra és fegyelmezettségre és ami nálunk különösen fő, összetartásra és egymás megbecsülésére nevel; képessé teszi kitartó munkára, az akadályok és nehézségek legyőzésére s az élet küzdelmeiben diadalmas magállásra.

A magyar ifjuságnak pedig az kétszeres kötelessége, mert elődeitől a hazaszeretet mellett a vitézség ősi erényét is örökölte.

Ez-n drága örökséget tehát meg kell őriznie, meg kell becsülnie.

Mert békében csak a kitartó munkásság, veszélyek között vitézség tarthatják meg a hazát. Erre pedig csak művelt, erkölcsileg és testileg egymást megértő nemzedék képes.

Férfi a küzdés,
Férfi a pálya;
Az erőtlén csügged,
Az erős megállja.

Önök a versenyek alatt derekasan megállták helyüket.

A mérkőzések természete hozza magával, hogy mindnyájan első nem lehettek. Ámde a versenyek egész lefolyása igazolja, hogy a többiek is hasonlóak az elsőkhöz. A díjak lelkesítsék további törekvésekre a nyerteseket, ne tegye elbizakodottá, a többieket ne csüggyesse el, miután ma egyiknek, holnap a másiknak kecsegtet a szerencse.

Elismerésünk, szeretetünk tehát mindnyájukról szól.

A tornának nem is az a feladata, hogy csak egyes kiválókat neveljen, hanem, hogy tömegeket erősítsen. A csatát is a vezér csak hadserege segítségével nyerheti meg.

Nekünk erős nemzedékre van szükségünk.

Csak így valósulhat meg Gróf Széchenyi István biztató jóslata: Magyarország nem volt, hanem lesz.

Ifjú Magyarország büszkén köszöntelek.

Köszönetet mondok a magyar közoktatásügyi kormánynak, mely nagy áldozatkészségével a versenyeket lehetővé tette s az összes közreműködőknek.

Díjkiosztás

Az első díjat, Kolozsvár város zászlóját a verseczi főgimnázium vitte el. Tizenkét tanulója győzött.

Második díjat, a nagybizottság díját a békési ref. gimnázium kapta. Tizenkét tanulója győzött a versenyek alatt.

Harmadik díjat, a K. E. A. C. tiszteletdíját a nagyenyedi ref. gimnázium szimpatikus csapata nyerte el.

Elvonulás.

Az eredmény kihirdetését háromszoros éljen kiáltás követte s a „Szózat“ együttes eléneklése után a a versenyzők, élükön győztes verseczi csapattal, a zászlóikat meghajtva, vonultak el a zsüri páholy előtt közönség zugó taps orkánától kísérve.

* * *

A verseny lefolyását, eredményeit ismertetve, kötelességünknek tartjuk a rendezőség fáradságos és gyönyörű sikerrel koronázott munkájáról is említést tenni. A nagybizottság minden egyes tagját köszönet és elismerés illeti a rendezés precíz összevágó munkájáért s csak a közönség és résztvevő tanintézetek hálait tolmácsoljuk, midőn az élvezetes, felejthetetlen napokért e helyen a nagybizottság minden résztvevőjének, de különösen Fekete Gábor táblai elnöknek, Kuncz Eleknek, kir. tanker. főigazgató, ügyvezető-alelnöknek, dr. Gáll Kelemen unit. collegiumi igazgató, ügyvezető-alelnök-helyettesnek, dr. Kiss Ernő unit. koll. tanár főtitkárnak, dr. Szabó Dénes egyetemi tanárnak, a rendezés fáradságos és lelkiismeretes munkájáért őszinte köszönetet mondunk.

E—K.

Athletika. Torna. Vívás.

A MAC versenye. A Magyar Athletikai Club atletikai versenyének első napján — mintegy 1000 néző előtt — az elért eredményekre nagy befolyással volt a hideg, dermesztő és orkánszerű szélvihar. E versenyen mutatkoztak be az idén első ízben a vidék athlétái, élükön Szobotával, aki azonban a mostoha időjárás miatt még nincs formában. Klubtársa, Füle Péter, a diszkoszvetés győztese, főleg szép stílusával tünt fel. Nagy meglepetést keltett a súlydobás csapatversenyben a MAC győzelme a favorit BEAC fölött. 400 méteres síkfutásban Déván tetszés szerint győzött a még formán kívül levő Mezey (Weisner) ellen, még a 800 méteres síkfutásban Tavnikai igazolta óriási formáját, e verseny alapján őt tartjuk a bajnokság legjogosabb jelöltjének. A junior távolugrást Rác Ferenc (MAC) nyerte meg, 6.61 cm, es kitünő eredménnyel. A nap főszámát, a 10.000 méteres síkfutást, a téli betegségéből teljesen fölépült Várad (Weiszhausz) biztos fölényrel nyerte, a viharban elért ideje csak 1.5 másodpercczel marad el Facinek rekordjától. Lovasst ismét üldözte balsorsa, verseny közben göröcsöket kapott s így Kárpáti és Gergely mögött a negyedik helyre szorult. A szélvihar miatt a magas és rudugrást a hétfői napra kellett halasztani.

Részletes eredmények:

100 yardos síkfutás. Két előfutam után a döntőben: 1. Rác Vilmos (BEAC). 2. Szerlemhegyi (MAC). 3. Szobota (KAC). 1 yarddal nyerve, egy és fél mé-

terrel harmadik. Futott még Podolczy, Neményi (KAC), Nyári Jenő, Mérai János, Akos (SpAC).

Helyből távolugrás: 1. Riesz József (TAC). 2. Akos (SpAC). 3. Szál Endre (MAC). Indult még Blátky Vincze (MOGAAC), Hámos és Horvay (MAC).

Sulydobás csapatverseny: 1. (MAC). 2. (BEAC). Egyénileg: 1. Mudin Imre (MAC). 2. Joanovits (BEAC). 3. Handleri (BEAC). 4. Guszmay (MAC). 5. Mudin István (MAC). 6. Fári (BEAC). 7. Horvátovits (MAC). 8. Székely (MAC). 9. Ámbory (BEAC). 10. Kéri (MAC).

400 méteres síkfutás: 1. Déván (MAC). 2. Mezey (Wiesner) (BEAC). 3. Fülöp József (KAC). 200 méternél Déván elhuz és 10 méterrel győz.

Diszkoszvetés (bajnokok kizárva): 1. Füle Péter (KAC). 2. Vajnay (BEAC). 3. Riesz József (TAC). 8 induló.

800 méteres síkfutás: 1. Savniki Teofil (Postás). 2. Fülöp József (KAC). 3. Holländer Jenő (Amateur). 10 méterrel első, 12 méterrel harmadik. Indult még Stefániai (BEAC).

Távolugrás (junior): 1. Rác Ferencz (MAC). 2. Podolszky (BEAC). 3. Dévich (BEAC). 10 induló.

10.000 méteres síkfutás: 1. Várady Mihály (BEAC). 2. Kárpáti Ödön (BAK). 3. Gergely Sándor (BEAC). 30 méterrel nyerve. Indult még Lovass Antal, Zsolnay Dezső, Ertl József, ifj. Ripszán Henrik és Englehner Ferencz, utóbbi 14 kör után feladta a versenyt.

Hármas ugrás (junior). Győztes: Péchy Ernő (MAC).

Kalapácsvetés: 1. Mudin István (MAC). 2. Blátky Vincze (MOGAAC).

4×100 méteres stafétafutás: 1. (MAC) csapata (Péchy, Szigeti Déván, Szerellemhegyi). 2. KAC. csapata (Banke, Neményi, Kerekes, Nagy). 12 méterrel biztosan nyerve.

A versenynek második napja kedvezőbb, de még mindig elég erős szél mellett eredmények tekintetében messze felül multa az előző napot. A versenyen három ifjúsági szám is szerepelt, melyek közül kimagaslik Gáspár 170 cm.-es magasugrása és Péntek kiváló egy angol mértföldes rekordja. A junior eredmények közül kimagaslik Hámos (MAC) 3 méteres rudugrása. Tömpe handikepjei kitűnően sikerültek. Igen jó Szerellemhegyi kétszázas és Déván 600 méteres ideje. Mint ujdonságot felemlítjük a 1/4 angolos gátfutást alacsony gátakkal, melyet Szerellemhegyi nyert meg, dacára, hogy elesett inferiorius ellenfeleivel szemben. Azonban jogosulatlanul indulván, disqualifikáltatott. Gyönyörű verseny volt a 10-szer 100 méteres staféta, melyet a MAC kitűnő 12 mp. belüli átlaggal nyert meg. E versenyben indult első ízben Jankovich István. A verseny rendezése mindkét napon a MAC-nál szokásos kitűnő volt, ami az atletikai szakosztály kiváló triójának, dr. Szerellemhegyi Jenő, Zuber Ferencz és Krempelsz Viktor érdeme. Részletes eredmények:

Magasugrás (ifjúsági): 1. Gáspár Jenő (MAC). 2. Ruttkai Béla (BEAC). 3. Bittenbinder József (BBTE).

Sulydobás (ifjúsági): 1. Molnár Béla (MAC). 2. Medgyessy József (MAC). 3. Gáspár Jenő (MAC).

220 yardos síkfutás handikap: 1. Szerellemhegyi (MAC). 2. Antal László (MAC). 3. Bakonyi Viktor (Postás). 4 méterrel nyerve, 1 méterrel harmadik. 12 induló.

Magasugrás, junior: 1. Forbáth Béla (SzTC). 2. Mihó Sándor (MTE). 3. Alexy (MAC). 8 induló.

Gerelydobás, junior: 1. Hagyk István (MAC). 2. Kaposy Béla (MAC). 3. Blátky Vincze (MOGAAC). 6 induló.

1 angol mértföldes síkfutás, ifjúsági: 1. Péntek László (MAC) (ifjúsági rekord!) 2. Biák Sándor (MTE). 3. Szücs Endre (FTC). Futott még Sátor Géza (MTK), Komáromi (BEAC), Bognár József (MTE). 4 méterrel biztosan nyerve.

Távolugrás csapatverseny: 1. A MAC csapata 20 ponttal. 2. A KAC csapata 41 ponttal. Egyénileg 1. Kósa (MAC). 2. Szobota (KSC). 3. Szabó (MAC).

1/4 angolos gátfutás junior: 1. Mészáros A. Béla (BEAC).

Rudugrás, junior: 1. Hámos Gusztáv (MAC). 2. Joanovich Szilárd (BEAC). 3. Péterfy (MAC).

1500 m. síkfutás handikap: 1. Fülöp József (KAC). 2. Vohlarik Venczel (MTE). 3. Radóczy Károly (MAC). előny nélkül. 30 méterrel nyerve.

Helyből magasugrás: 1. Horvay Andor (MAC). 2. Halász L. (BEAC).

600 méteres handikap: 1. Banke A. (KAC). 2. Fábán V. (MAC). 3. Déván István (MAC) előny nélkül. 9 induló.

10×100 méteres staféta: 1. A MAC csapata (Péchy, Kósa, Szabó, Vadon, Lichteneckert, Szerellemhegyi, Radóczy Szigethy, Déván és Jankovich.) 2. A KAC csapata 50 méterrel nyerve.

100 yardos ifjúsági síkfutás: négy előfutam után a döntőben 1. Medgyessy József (MAC). Wolf Jenő (FTC). 3. Emődi (BEAC). 13 induló.

A Budapesti Torna Club versenye. A BTC-nak a millénárison lefolyt versenye kisszámu közönség jelenlétében folyt le, aminek oka a kriminális rossz időjárásban keresendő. A FTC nagy nemzetközi versenye azonkívül nagyon ártott e versenynek, minthogy első osztályu athlétáink, az egy Savnikyt, Wardenert és Szabót kivéve, mind a FTC versenyén állottak start-hoz és így a BTC versenyén csak a másodklasszis indult. Jobb eredmény így csak a 800 méteres síkfutásban volt, melyet Savniky, a Postások ifju versenyzője, imponáló könnyedséggel nyert, továbbá a magasugrásban.

A 100 méteres síkfutásban Csathó, a tavalyi ifjúsági sprintversenyek hőse, igen gyenge idő mellett győzött. A magasugrást a scratch Wardenert 176 cm. nyerte, míg a távolugrást Szabó Béla 1 cm. differenciával Haber ellen.

A versenyen döntésre került handicapok igen gyengék voltak, áll ez különösen a 400 méteres ifjúságira. A rendezés kitűnő volt.

Részletes eredmények:

Ifjúsági versenyek:

Súlydobás. 1. Gáspár Jenő (MAC). 2. Medgyesi József (MAC).

Diszkoszvetés. 1. Gáspár Jenő (MAC). 2. Borbély Lajos (NSC).

60 m. síkfutás. 1. Kuszszák Nándor (BBTE). 2. Rákos Jenő (MTK). 3. Lajta Marcell (MTK). Egy méterrel biztosan nyerve, mellet harmadik.

Távolugrás. 1. Kovács György (BEAC). 2. Frank József (MTK). 3. Gál Jenő (MTK)

Svédgerelyezés. 1. Borbély Lajos (NSC). 2. Korének János (Postás).

4-szer 100 m. stafétafutás. 1. MTK a) (Lajta, Pogány, Szabó, Rákos). 2. MAC. 3. MTK b). Két méterrel nyerve, ugyanannyival harmadik.

400 mtr. síkfutás hadicap. 1. Jilli Bertalan (BTC), 2. Biák Sándor (MTE), 3. Nádas Adolf (OTE).

Senior versenyek.

Súlydobás. 1. Orbán Pál (BEAC), 2. Pilinszky Tibor (BTC).

100 mtr. síkfutás junior. 1. Csathó Tivadar (BEAC), 2. Kossuth Ferencz (Sárospatak), 3. Blastek H. (MTK).

Magasugrás handicap. 1. B. Wardener Iván (MTK), 2. Pilinszky Tibor (BTC).

200 mtr. síkfutás handicap. 1. Kacsányi Zsigmond (BTC), 2. Bakonyi Viktor (Postás).

400 mtr. síkfutás junior. 1. Kossuth Ferencz (Sárospatak), 2. Vértés Gyula (BAK), 3. Klein Lajos (MTE).

Távolugrás. 1. Szabó Béla (MTC), 2. Háber Antal (BTC).

800 mtr. síkfutás. 1. Savniky Teofil (Postás), 2. Radvey Karoly (MAC), Holländer Jenő (Amateur) főlényesen nyerve.

Svédgerelyvetés. 1. Kacsányi Zsigmond (BTC). 4-szer 100 mtr. stafétafutás. 1. BEAC, 2. BTC küzdelem után nyerve.

3000 mtr. síkfutás handicap. 1. Vohlarik Venczel (MTE), 2. Ligeti Gyula (BAK), 3. Kemény Gyula (Sparta.)

Magyar királyi államvasutak.

A vonatok **indulása** Budapest nyugoti p. u.-ról.
Érvényes 1912. május hó 1-től.

vonat- szám	óra	perc	vonat- név	hová	Délután				hová
					vonat- szám	óra	perc	vonat- név	
Délelőtt									
154	5 05	szv.	Vác	164	12 05	szv.	Rákospalota-Újpest		
152	5 15	"	Rákospalota-Újpest	714	12 10	"	Szeged		
122	5 25	"	Érsekújvár	1404	12 20	gyv.	Zsolna, Berlin		
718	5 40	"	Szeged, Szolnok	138	12 25	szv.	Nagymaros		
4102	6 00	"	Esztergom	4106	12 30	"	Esztergom		
156	6 20	"	Rákospalota-Újpest	166	1 00	"	Rákospalota-Újpest		
6502	6 35	"	Lajosmizse, Kecskemét	4140 ²⁾	1 35	vsz.	Piliscsaba		
102	6 50	k. ost. exprv.	Wien, Paris, Ostende	168	1 30	szv.	Dunakeszi-Alag		
506	7 00	gyv.	Segesvár, Stanislaw	106	2 00	gyv.	Wien, Paris		
1402	7 05	"	Zsolna, Berlin	504	2 05	"	Szatmár-Németi, Brassó		
104	7 55	"	Nagyszombat, Wien	126	2 10	szv.	Párkány-Nána		
158	8 00	szv.	Dunakeszi-Alag	170	2 15	"	Rákospalota-Újpest		
708	8 10	gyv.	Orsova, Bázias	4110	2 20	"	Esztergom		
712	8 40	szv.	Temesvár, Karánsebes	108	2 30	gyv.	Wien		
134	8 45	"	Nagymaros	120	2 35	szv.	Galánta		
4104	9 05	"	Esztergom	704	2 40	gyv.	Bukarest, Bázias		
114	9 15	"	Wien, Berlin	722	2 45	szv.	Czegléd		
160	9 40	"	Rákospalota-Újpest	6506	2 50	"	Lajosmizse, Kecskemét		
162	11 00	"	Rákospalota-Újpest	172 ³⁾	3 10	"	Rákospalota-Újpest		
6504	11 10	"	Lajosmizse, Kecskemét	140	3 55	"	Szob		
136 ⁴⁾	11 35	"	Nagymaros	174	4 10	"	Rákospalota-Újpest		
730 ⁵⁾	11 55	"	Czegléd	716	4 30	"	Szeged		
116	12 00	"	Wien	110	5 15	gyv.	Wien		
				142	5 20	szv.	Szob		
				724 ⁶⁾	5 40	"	Czegléd		
				176	5 50	"	Rákospalota-Újpest		
				128	6 00	"	Párkány-Nána		
				724a	6 10	"	Czegléd		
				144	6 15	"	Nagymaros		
				724	6 35	"	Czegléd, Ócsa		
				4114	6 40	"	Esztergom		
				726	6 45	"	Czegléd, Szolnok		
				1406	6 50	gyv.	Pozsony, Zsolna, Berlin		
				130	6 55	szv.	Párkány-Nána		
				178	7 10	"	Rákospalota-Újpest		
				180 ⁴⁾	7 20	"	Vác		
				728	7 35	"	Czegléd		
				6508	7 40	"	Lajosmizse		
				710	8 05	"	Bukarest, Bázias		
				132	8 10	"	Párkány-Nána		
				182	8 20	"	Dunakeszi-Alag		
				1408	8 40	"	Zsolna, Berlin		
				118	9 30	"	Wien, Paris		
				502	9 35	gyv.	Bukarest, Stanislaw		
				184	10 00	szv.	Dunakeszi-Alag		
				706	10 15	gyv.	Szeged, Bázias, Bukarest		
				720	10 50	szv.	Kisküfélegyháza		
				4116	11 10	"	Esztergom		
				902 ⁵⁾	11 20	k. ost. exprv.	Belgrad, Konstantinápoly		
				702 ⁶⁾	11 30	"	Bukarest, Konstantinápoly		
				146	11 35	szv.	Nagymaros		

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdőre.

4002	5 55	szv.	Esztergom	4006	12 15	szv.	Esztergom
4004	8 54	"	Esztergom	4040 ²⁾	12 47	"	Piliscsaba
				4010	"	"	Esztergom
				4012	"	"	"
				4016	"	"	Esztergom

A vonatok **érkezése** Budapest nyugoti p. u.-ra.
Érvényes 1912. május hó 1-től.

vonat- szám	óra	perc	vonat- név	honnan	Délután				honnan
					vonat- szám	óra	perc	vonat- név	
Délelőtt									
149	3 51	szv.	Rákospalota-Újpest	165	12 50	szv.	Rákospalota-Újpest		
151	5 05	"	Dunakeszi-Alag	137	1 20	"	Nagymaros		
723	5 25	"	Czegléd	703	1 25	gyv.	Bukarest, Bázias		
725	5 35	"	Czegléd	103	1 40	"	Paris, Wien		
4103	5 50	"	Esztergom	503	1 50	"	Tövis, Kolozsvár,		
133	5 55	"	Nagymaros				(Szatmár-Németi,		
725a	6 00	"	Czegléd	167	1 55	szv.	Rákospalota-Újpest		
153	6 05	"	Rákospalota-Újpest	4111	2 05	"	Esztergom		
6507	6 10	"	Lajosmizse	169	2 40	"	Dunakeszi-Alag		
721	6 20	"	Szolnok, Czegléd	171	3 00	"	Rákospalota-Újpest		
901 ¹⁾	6 25	k. ost. exprv.	(Konstantinápoly, Belgrad	6503	3 40	"	Kecskemét, Lajosmizse		
			(Konstantinápoly,	713 ³⁾	4 00	"	Rákospalota-Újpest		
			Bukarest	173	4 05	"	Temesvár-J., Szeged		
701 ²⁾	6 30	"	Nagymaros	139	4 10	"	Nagymaros		
135	6 35	szv.	Wien	4113	5 05	"	Esztergom		
1407	6 40	"	Berlin, Zsolna	175	5 15	"	Rákospalota-Újpest		
4105	7 10	"	Esztergom	121	5 45	"	Érsekújvár		
709	7 15	"	Bukarest, Bázias	115	5 55	"	Wien, Berlin		
125	7 20	"	Párkány-Nána	1408	6 20	gyv.	Berlin, Zsolna		
727	7 25	"	Czegléd	177	6 30	szv.	Rákospalota-Újpest		
501	7 30	gyv.	(Bukarest, Kolozsvár,	707	6 35	gyv.	Orsova, Bázias		
			Máramarossziget	105	6 40	"	Wien		
155	7 35	szv.	Rákospalota-Újpest	107	7 10	"	Wien		
157	7 40	"	Vác	711	7 45	szv.	Bázias, Temesvár		
6501	7 50	"	Kecskemét, Lajosmizse	179	8 00	"	Rákospalota-Újpest		
127	8 05	"	Párkány-Nána	141 ³⁾	8 10	"	Nagymaros		
4107	8 15	"	Esztergom	4117 ⁴⁾	8 15	"	Piliscsaba		
113	8 20	"	Paris, Wien	143	8 20	"	Nagymaros		
719	8 40	"	Kisküfélegyháza	131	8 55	"	Párkány-Nána		
129	8 45	"	Párkány-Nána	109	9 05	gyv.	Wien		
159	9 10	"	Dunakeszi-Alag	729 ⁵⁾	9 20	szv.	Czegléd		
705	9 25	gyv.	Szeged	4119 ⁶⁾	9 25	"	Piliscsaba		
1401	9 40	"	Berlin, Zsolna, Pozsony	6505	9 30	"	Kecskemét, Lajosmizse		
4109	9 55	szv.	Esztergom	181	9 35	"	Dunakeszi-Alag		
161	10 25	"	Rákospalota-Újpest	1405	9 45	gyv.	Berlin, Zsolna		
715	10 45	"	Szeged	505	9 55	"	Segesvár,		
119	11 25	"	Galánta				(Kolozsvár, Stanislaw		
163	11 50	"	Rákospalota-Újpest	4115	10 00	szv.	Esztergom		
				183 ⁶⁾	10 15	"	Vác		
				145	10 25	"	Nagymaros		
				6513	10 30	"	Ócsa		
				117	10 35	"	Wien		
				717	11 00	"	Temesvár, Bázias		
				101	11 05	k. ost. exprv.	(London, Ostende,		
				185	11 25	szv.	Paris, Wien		
				123	11 50	"	Dunakeszi-Alag		
							Érsekújvár		

A vonatok **érkezése** Budapest-Császárfürdőbe.

4001	5 30	szv.	Dorog	4011	2 10	szv.	Esztergom
4005	7 16	"	Esztergom	4013	5 20	"	Esztergom
4007	8 20	"	Esztergom	4017 ⁴⁾	8 21	"	Piliscsaba
4009	10 04	"	Esztergom	4019 ⁶⁾	9 31	"	Piliscsaba
				4015	10 07	"	Esztergom

Uszás. Evezés.

A MAC uszóversenye. A MAC versenye nem a várt sikerrel folyt le, amihez hozzájárult a kevezőtlen időjárás is. A verseny legjelentősebb eseménye a Las Torres első idej startja, illetve Kenyerivel való találkozás volt. A 440 yardos versenyben az első 200 méteres csodaszép küzdelem volt, fej-fej mellett, de azután Las-Torres biztosan elhúzott és 7 méterrel győzött. Ideje azért nem a legjobb, mert 3 méterrel e cél előtt már megállt, (nem látta a kötelet) és csak újabb biztatásra uszott át a célon.

Említésre méltó még Beleznay rekordja, amit igazán szép uszással ért el.

Kezdők versenye. 204 méter: 1. Szabados György (MTK) 3 p. 21 mp. Frosch F. (OTE). — 306 méteres junior verseny: 1. Timár J. (MAC) 4 p. 52 mp. 2. Gránáti J. (MAFC). 3. Szigeti I. (MAFC). — 34 méteres

gyermekverseny: 1. Skuteczky Ö. (OTE). 2. Burián B. (MAFC) 1 p. 5'4 mp. (országos rekord). 2. Preslmayer K. (MAC). — 3-szor 34 méteres ifjúsági staféta: 1. (NSC). (Kállay, Barta, Hudacsek) 1 p. 06'5 mp. 2. (MAC). 3. BAK. — 136 m. handikap: 1. Szigeti (MAC) 2 p. 0'24 mp. 4 m. hátrány. 2. Burrián Z. (MAFC) 14 mp. hátrány. 3. Radó A. (TTC) 8 mp. hátrány. — 68 méteres hátonszás: 1. Szentgróti L. (LAFC) 5'4 mp. (MAFC). — 100 méteres mellszás: 1. Demján O. (BTC) és Bródi A. (FTC) holtversenyben 1 p. 28'8 mp. — 100 méteres gyorszás: 1. Beleznay L. Ellenfél nélkül. — 440 yardos főverseny. 1. Las-Torres (MAC) 5 p. 39'6 mp. 2. Kenyery (MAFC). — 100 m. oldalszás: 1. Beleznay (MAFC) 1 p. 21'4 mp. Klement D. (TTC). — 3-szor 34 méteres junior vegyes staféta: 1. NSC (Barta I., Barta II., Gerhardt, Hudacsek) 1 p. 48 mp. — A vízipólómérkőzés elmaradt.

Magyar királyi államvasutak.

A vonatok indulása Budapest keleti p. u.-ról. Érvényes 1912. május hó 1-től.					A vonatok érkezése Budapest keleti p. u.-ra. Érvényes 1912. május hó 1-től.									
vonat- szám	óra	perc	vonat- neve	hová	vonat- szám	óra	perc	vonat- neve	hová	vonat- szám	óra	perc	vonat- neve	honnan
1116	5 40	szv.	Balatonfüred,	612 12 20	szv.	Arad, Tóvis, M.-Sziget	339 5 10	vv.	Berlin, Ruttka	323 12 10	szv.	Gödöllő		
310	5 50	"	Tapoleza	1008 12 20	"	Fiume, Róma, Eszék	645 5 20	tv. sz.	Debreczen, N.-Várad	611 12 30	"	Bukarest, Arad		
302	6 25	gyv.	Hatvan	314 12 30	"	Hatvan	309 5 30	szv.	Hatvan	301 12 50	gyv.	Berlin, Ruttka		
22	6 30	szv.	Ruttka, Berlin	10 12 30	"	Szombathely, Wien	1905 5 30	"	Eszék, Tapoleza	903 1 00	"	Konstantinápoly		
8	6 4	"	Bicske	914 12 45	"	Ujvidék, Sarajevo	609 5 45	"	Brassó, Arad	401 1 05	"	Lemberg, Kassa		
1502	6 45	gyv.	Wien, Graz, Sopron	240 ³⁾ 1 00	"	Bicske	900 5 45	"	Sofia, Bród, Belgrad	7 1 20	szv.	Wien, Sopron		
1512	6 55	szv.	Kassa, Csorba	1504 1 20	gyv.	Kassa, Poprád-Felka	19 5 55	"	Torbágy	601 1 25	gyv.	Bukarest, Arad		
1002	7 0	gyv.	Kassa, Csorba	316 1 30	szv.	Gödöllő	313 6 00	"	Pécel	1 1 30	"	London, Páris, Wien		
602	7 05	"	Fiume, Torino, Róma,	1304 1 40	gyv.	Fehring, Graz	17 6 05	"	Komárom	1201 1 40	"	Sarajevo, Bród,		
906	7 10	"	Pécs, Vinkoveze	604 2 00	"	Arad, Bukarest	1707 6 15	"	Stanislaw, M.-Sziget	1901 1 55	"	Szabadka		
402	7 20	"	Arad, Brassó	4 2 05	"	Wien, Paris	11 6 25	"	Wien	1301 2 10	"	Eszék, Pécs		
1302	7 25	"	Belgrad, Sofia,	404 2 10	"	Sátoraljaújhely,	1505 6 30	gyv.	Poprád-Felka, Kassa	325 2 15	szv.	Graz, Fehring,		
312	7 30	szv.	Sarajevo	916 2 15	szv.	Lemberg, Kassa	407 6 50	szv.	Lemberg, Stryj,	1501 2 30	szv.	Hatvan		
908	7 45	"	Stryj, Lemberg,	3 4 20	gyv.	Kiskőrös	1007 6 50	"	Fiume	919 2 40	szv.	Poprád-Felka, Kassa		
608	7 50	"	Máramarossziget	318 2 25	szv.	Ruttka, Berlin	315 7 00	"	Gödöllő	23a 3 00	"	Kunszentmiklós-Tass		
1102 ¹⁾	8 05	gyv.	Fehring, Graz, Triest	320 2 30	"	Hatvan	1305 7 10	"	Graz, Fehring	519 3 10	"	Nagykátá		
406	8 10	szv.	Gödöllő	26 2 30	"	Pécel	509 7 20	"	Brassó, Kolozsvár	327 4 20	"	Pécel		
508	8 20	szv.	Belgrad, Sofia,	512 2 40	"	Bicske	917a 7 25	"	Kunszentmiklós-Tass	329 5 25	"	Gödöllő		
1906	8 25	"	Vinkoveze	1202 2 45	gyv.	Szolnok	317 7 30	"	Gödöllő	507 6 15	"	Brassó, Debreczen		
306	8 35	"	Arad, Brassó	1902 2 55	"	Szabadka, Sarajevo	319 7 40	"	Hatvan	15 6 20	"	Győr		
1706	8 55	"	Balatonfüred,	904 3 20	"	Tapoleza, Eszék	21 7 45	"	Bicske	1507 ¹⁾ 6 25	gyv.	Poprád-Felka, Kassa		
2	9 20	gyv.	Tapoleza	512 II ¹⁾ 3 25	"	Belgrad,	1003 8 00	gyv.	Róma, Triest, Fiume	3 6 35	"	Wien, Graz		
22a	9 30	szv.	Munkács, Lawoczne	1016 3 30	szv.	Konstantinápoly	911 8 10	szv.	Sarajevo, India	1705 7 00	szv.	Stanislaw, M.-Sziget		
1508 ²⁾	9 35	gyv.	Kolozsvár, Brassó	18 4 25	"	Nagykátá	1513 8 15	"	Csorba, Kassa	907 7 20	"	Sofia, Belgrad, Bród		
918	10 00	szv.	Tapoleza, Eszék, Bród	322 4 25	"	Paks	1015 8 20	"	Paks	607 7 25	"	Bukarest, Arad		
520	10 05	"	Ruttka, Berlin	606 5 00	gyv.	Gödöllő	513 8 35	"	Bukarest, Kolozsvár	421 7 35	vv.	Szerenes		
24	11 55	"	Máramarossziget,	410 5 10	szv.	Arad, Bukarest	321 8 45	"	Hatvan	305 7 45	szv.	Berlin, Ruttka		
314a ³⁾	12 00	"	Stanislaw	6 5 15	gyv.	Miskolcz	13 9 20	"	Győr	25 7 50	"	Bicske		
			Wien, Sopron	324 5 20	szv.	Győr, Sopron,	307 9 25	"	Berlin, Ruttka	1109 8 05	"	Tapoleza,		
			Torbágy	514 ⁴⁾ 5 40	"	Szombathely, Wien	1005 9 35	gyv.	Fiume, Tapoleza	607 II ²⁾ 8 10	"	Balatonfüred		
			Kassa, Poprád-Felka	308 5 55	"	Gödöllő	918 9 55	szv.	Szabadka	1009 8 15	"	Nagykátá		
			Kunszentmiklós, Tass	920 6 05	"	Nagykátá, Szolnok	5 10 05	szv.	Berlin, Ruttka	405 8 20	"	Fiume, Bród		
			Nagykátá	1004 6 15	gyv.	Ruttka, Berlin	409 10 20	szv.	Szombathely, Sopron	329a ³⁾ 8 35	"	Lawoczne, M.-Sziget		
			Bicske	510 6 15	szv.	Kunszentmiklós-Tass	23 10 45	"	Miskolcz	9 8 45	"	Gödöllő		
			Gödöllő	326 6 25	"	Zágráb, Fiume,	605 11 30	gyv.	Bicske	1511 8 50	"	Wien, Graz		
				328 6 40	"	Róma, Napoli			Arad	27 9 00	"	Csorba, Kassa		
				920a 6 45	"	Kolozsvár, Brassó				331 9 10	"	Bicske		
				28 7 00	"	Pécel				1907 9 15	"	Pécel		
				516 7 15	"	Hatvan				603 9 20	gyv.	Vinkoveze, Pécs,		
				16 7 20	"	Kunszentmiklós-Tass				29 ⁴⁾ 9 28	szv.	Brassó, Arad,		
				332 7 35	"	Bicske				303 9 35	gyv.	Triest, Torbágy		
				1006 7 40	gyv.	Szolnok				1001 9 35	"	Berlin, Ruttka		
				1708 7 45	szv.	Győr, Triest				915 9 45	szv.	Róma, Fiume, Pécs		
				1514 8 00	"	Hatvan				403 9 55	gyv.	Kiskőrös		
				910 8 00	"	Zágráb, Fiume				905 10 00	"	Lemberg, M.-Sziget		
				334 8 40	"	M.-Sziget, Stanislaw				1303 10 10	"	Sofia, Belgrad		
				1908 8 25	"	Kassa, Csorba				333 10 25	szv.	Graz, Triest		
				334 8 40	"	India, Sarajevo				515 10 40	"	Gödöllő		
				518 ⁵⁾ 9 00	"	Pécs, Bród				1503 10 50	gyv.	Szegesvár, Kolozsvár		
				1306 9 15	"	Gödöllő				1101 ¹⁾ 11 00	"	Csorba, Kassa		
				610 9 30	"	Szolnok						Tapoleza,		
				1506 10 00	gyv.	Győr, Graz						Balatonfüred		
				336 10 05	szv.	Arad, Brassó						Bicske		
				912 10 10	"	Kassa, Csorba						Hatvan		
				1010 10 25	"	Pécel								
				408 10 25	"	Bród, Belgrad, Sofia								
				12 10 55	"	Fiume, Tapoleza								
				338 11 10	vv.	Kassa, Csorba,								
				614 11 25	szv.	Lemberg								
				422 11 35	vv.	Szombathely, Wien								
						Ruttka, Poprád-Felka								
						Arad, Debreczen								
						Kassa								

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Délelőtt.

517 ⁶⁾	4 40	szv.	Nagykátá
511	5 00	"	Szolnok
311	5 50	"	Gödöllő
917	6 17	"	Kunszentmiklós-Tass

- 1) Junius 1-től közlekedik.
- 2) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
- 3) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
- 4) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
- 5) Nagykátáról Szolnokig csak szombaton közlekedik.
- 6) Csak szombaton közlekedik.

- 1) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
- 2) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
- 3) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
- 4) Torbágytól Budapest-Kelenföldig csak vasár- és ünnepnap előtti kőnapokon közlekedik.
- 5) Junius 1-től közlekedik.
- 6) Csak hétfőn, de ha hétfőre ünnep esik, a reá következő kőnapon közlekedik.

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.

830	7 05	szv.	Gödöllő
-----	------	------	---------

Nagy regatta. F. hó 8-án délután csodaszép virágos kert lepte el a Margitsziget pesti oldalát úgy 500 méter hosszúságban. Mintha Budapest legszebb hölgyei adtak volna itt egymásnak találkát, — amerre csak a szem ellátott a 3000 főnyi közönség körében, mindenütt szinte tüntetően sok volt a szebbnél-szebb nő, akik úgy látszik, ezúttal demonstrálni akarták azt, hogy a sportok közül az evezés iránt vonnak a leg-nagyobb szimpiáival.

A legszebb kertben kezdődött meg tehát az idei regatta, amelynek külső szép sikerét azonban később több körülmény megzavarta. Elsősorban szinte kétségbejítő volt, hogy mindjárt az első versenynél egy hatalmas gőzhajó kis hijja, hogy neki nem ment a végspurtoló négyeseknek. A közönség szinte remegve nézte az izgalmas jelenetet, míg végre is a folytonos kiabálásokat figyelembe vette a kapitány és az utolsó pillanatban megállította hajóját. Később azonban ugyanez a hajó végigment a fél pályán, olyan hullámokat teremtve, amelyek még egy óra múlva is befolyásolták a versenyt és a II. oszt. egyes versenyt pedig direkte irreálissá tették. Bár tudjuk jól, hogy az evezős szövetség részéről megtörtént minden intézkedés arra nézve, hogy a versenyt ne zavarják a gőzhajók, mégis nem tudjuk megérteni, hogy miért ne lehetne teljesen megakadályozni a verseny megzavarását.

Az első nap főeseménye a Szebeny és Kirchnopff négyes küzdelme volt, amelyből — bár Kirchnopffék nagyszerűen tartották magukat, a Szebeny-négyes került ki biztos győztesként.

Gyönyörű verseny volt a junior-nyolczas, hol őszinte lelkesedéssel fogadta a közönség a műegyetemiek imponáló győzelmét.

Részletes eredmények:

Margitszigeti dij. (II. osztályu négyes): 1. Wiener Ruder Club „Pirat“ (Mates, Parger, Sauer, Komarek v. e. Domaske korm.). 2. Váczi Sport Egylet. 3. Korneburger Ruder Club. Alemannia. Indult még: Nemzeti HE., Előre EE., Maros AEE. Nevezve volt, de nem indult: Duna Evezős Egylet, Sirály EE. és Ruder-verein Normannen.

Szenior egyes: 1. Dr. Heinrich Alfréd „Pirat“. 2. Kalinka Haus Trieszt. 3. Ifj. dr. Gráf Vilmos Nemzeti. Indult még: János Pozsony, Rolf Geyling Normannen, Sertlin György Pannonia, Koós Imre Neptun, Opler Pál Sirály. Nevezve volt, de nem indult: dr. Purja László Nemzeti és Emminger Nándor Pozsony.

Non cox négyes: 1. Pannonia EE. (Bányai, Jehne, Hautsinger, Kirchnopff) rorower. Több nevezés nem volt.

Bajnoki egyes: 1. Dr. Levitzky Károly Nemzeti rorower. Nevezve volt, de nem indult: dr. Mészáros József Neptun.

Junior nyolczas: 1. Műegyetemi Evezős Club (Lunter, Bán, Schneider, Becsei, Dávid, Csonka, Csonka, Csonka v. e., Karinczy korm.) 2. Sirály EE. 3. Pannonia EC. 3 hoszszal nyerve. Egy és fél hoszszal harmadik. Több nevezés nem volt.

Bajnoki négyes: 1. Hungária Evezős Egylet (Szebeny testvérek, Vaskó korm.) 2. Pannonia (Kirchnopff négyes). Egy és fél hoszszal nyerve.

VADÁSZFEGYVEREK

! TELEFON !
112—69 !

! Csakis elsőrendű gyártmányok !

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
utazási cikkek és távcsöveket
csekély havi törlesztésre

szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

! TELEFON !
112—69 !

